XII. évfolyam, 29. szám
1956. július 19.

Ára 70 fillér

Ludas Matyi

Tépelődés

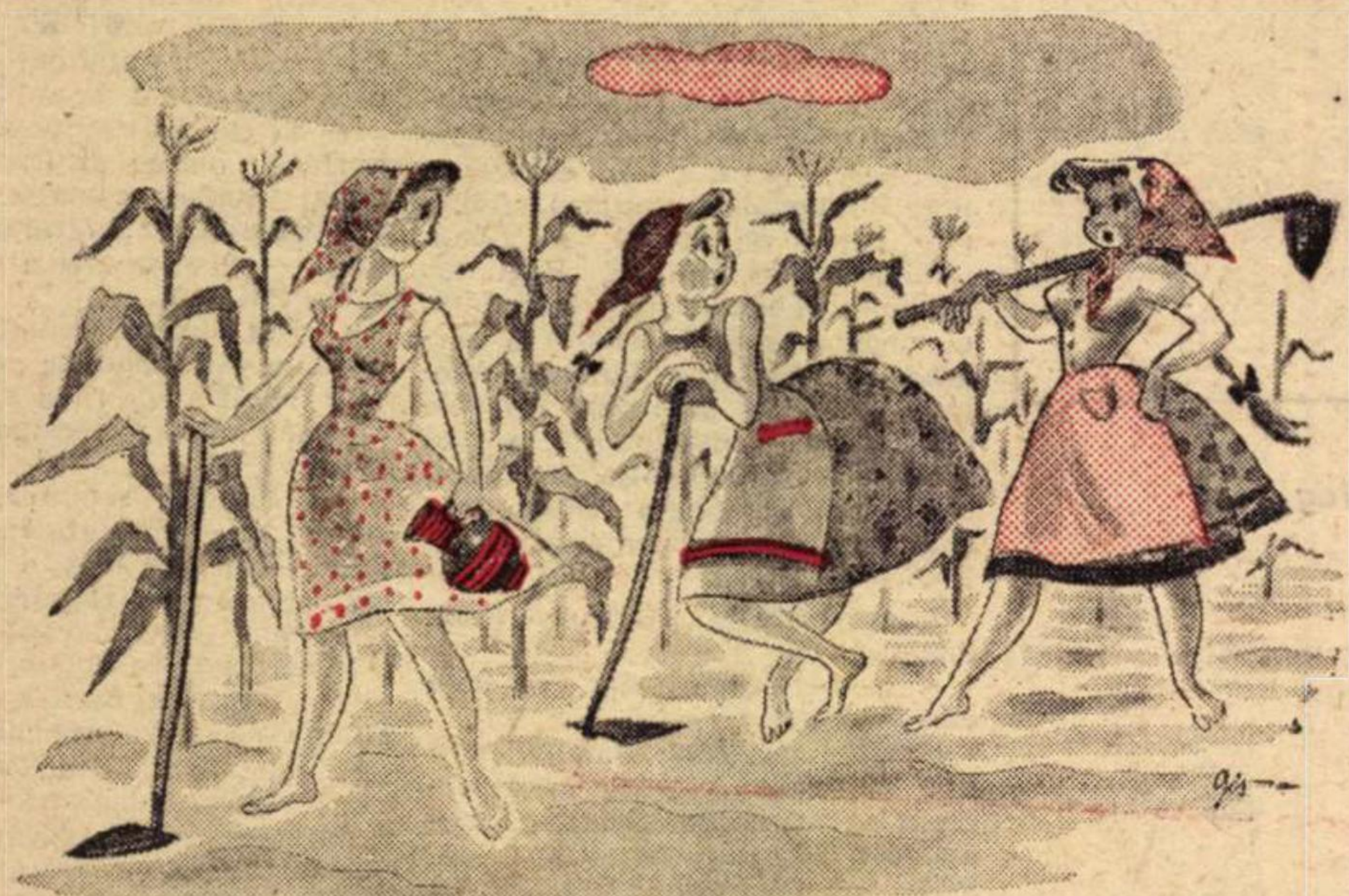

— Most nem értem... Az elnök harmadszor mondja-e, hogy negyedszer kell kapálni, vagy negyedszer mondja, hogy harmadszor kell kapálni?

Fizetésemelés Spanyolországban

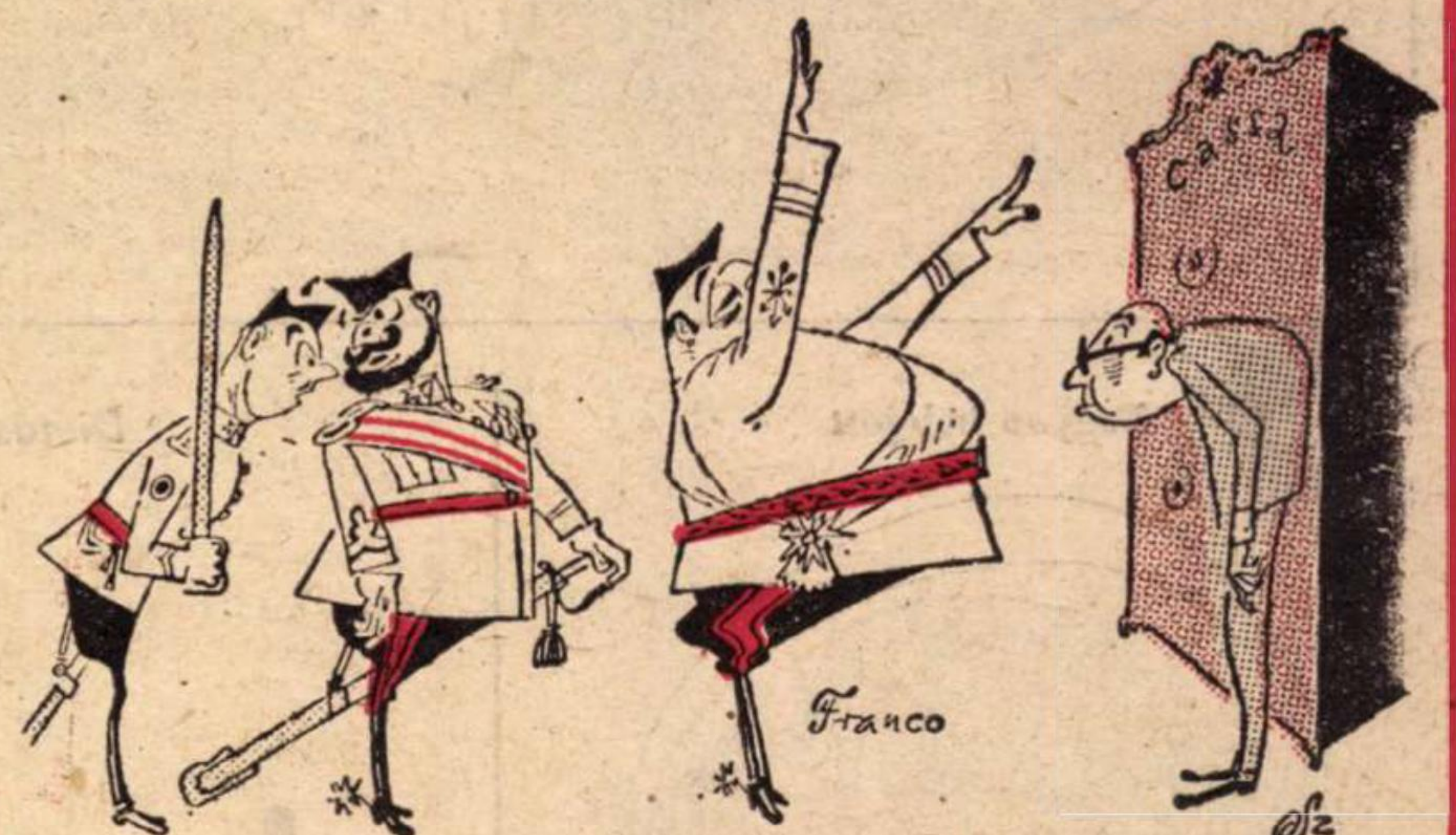
CASSA
Franco

Tábornok úr, megváltozott az üdvözlés?
Dehogy, csak a Caudillo mutatja, hogy milyen magasra emeljék a fizetését és milyenre a reprezentációs költségeket.

Még mindig vannak olyanok...

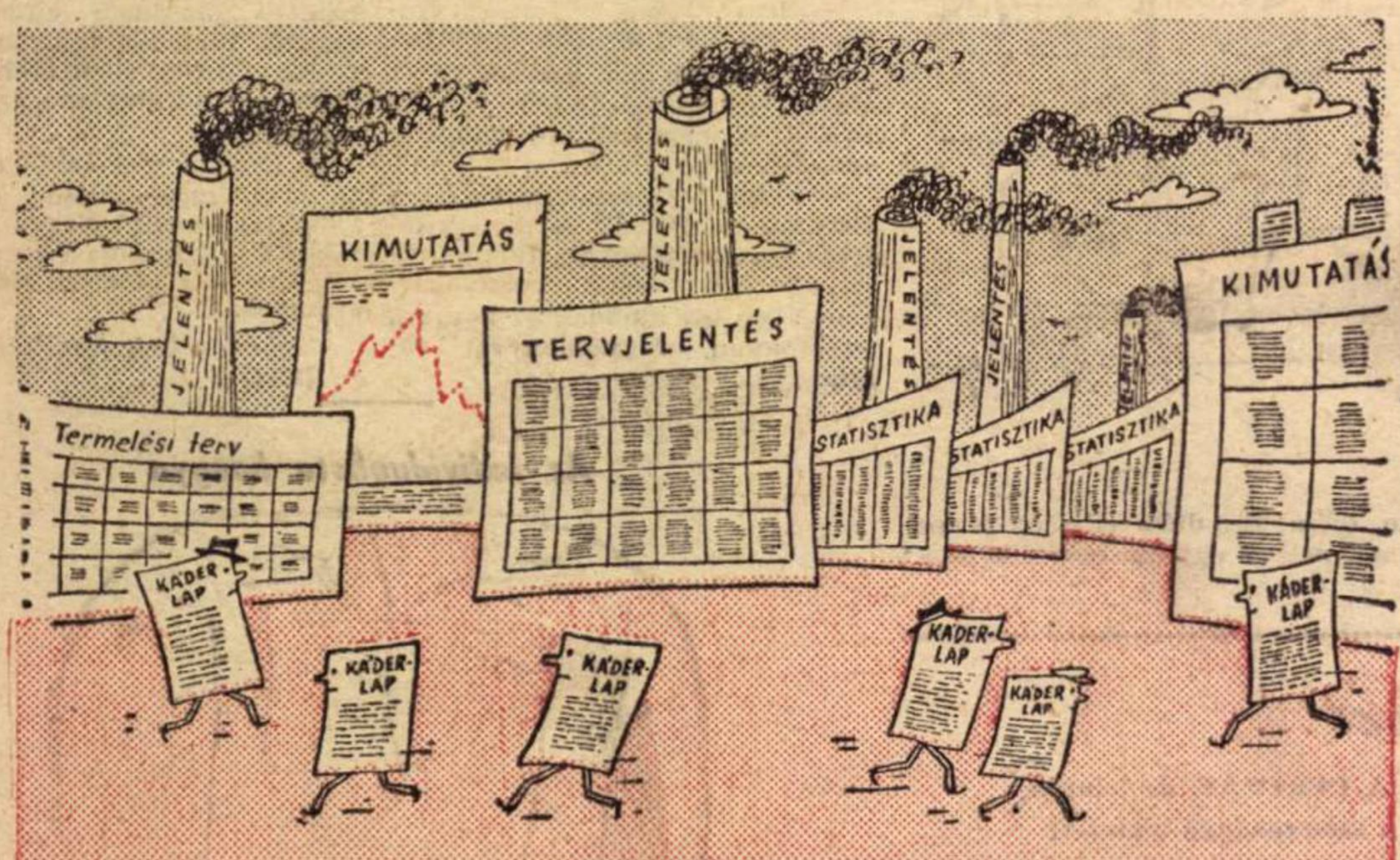
JELENTÉS
KIMUTATÁS
JELENTÉS
TERVJELENTÉS
JELENTÉS
JELENTÉS
KIMUTATÁS
Termelési terv
STATISZTIKA
STATISZTIKA
STATISZTIKA
KÁDER-LAP
KÁDER-LAP
KÁDER-LAP
KÁDER-LAP
KÁDER-LAP
KÁDER-LAP

...akik így látják az életet.

A szélkakas

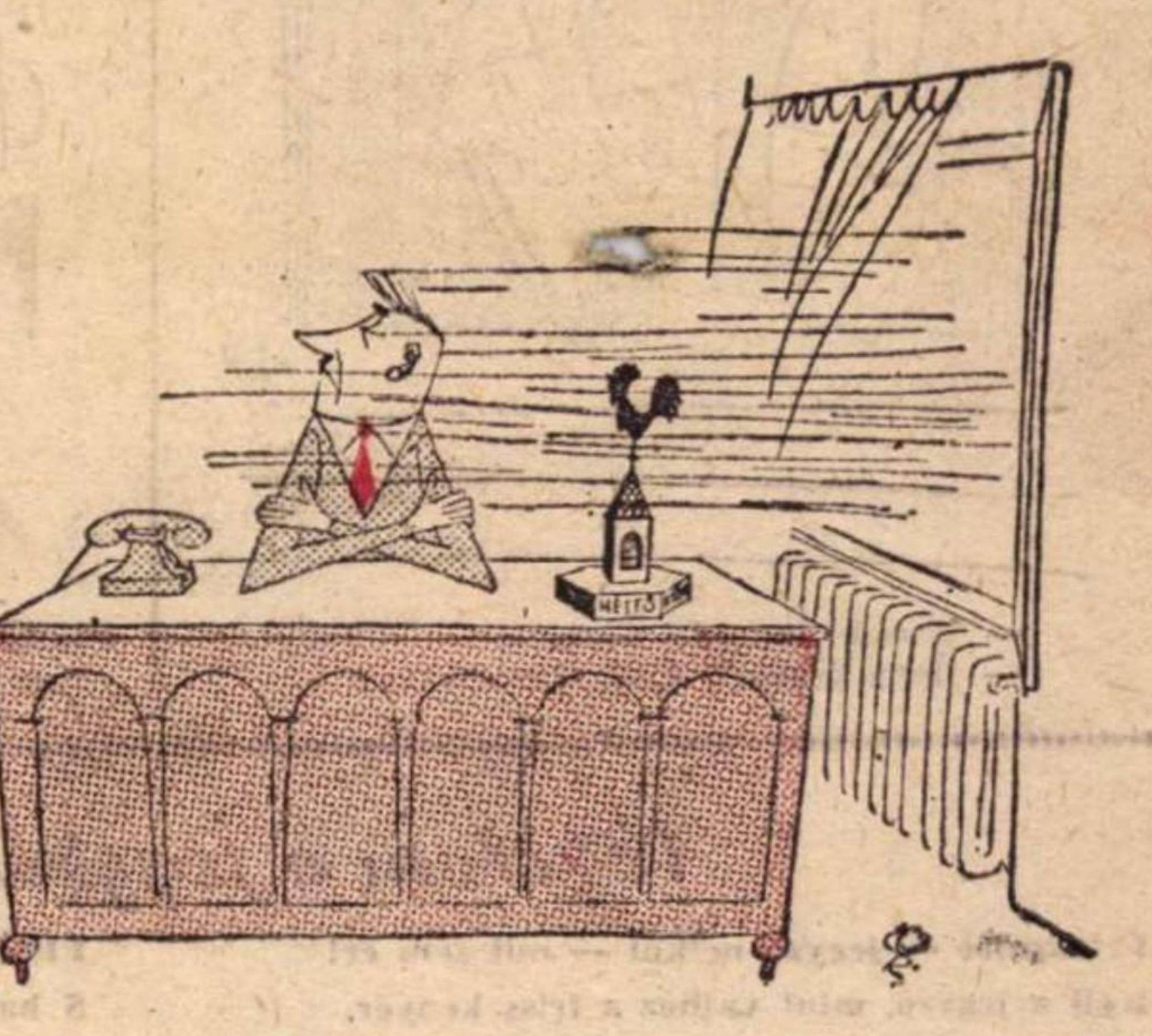

A legújabb divat ?

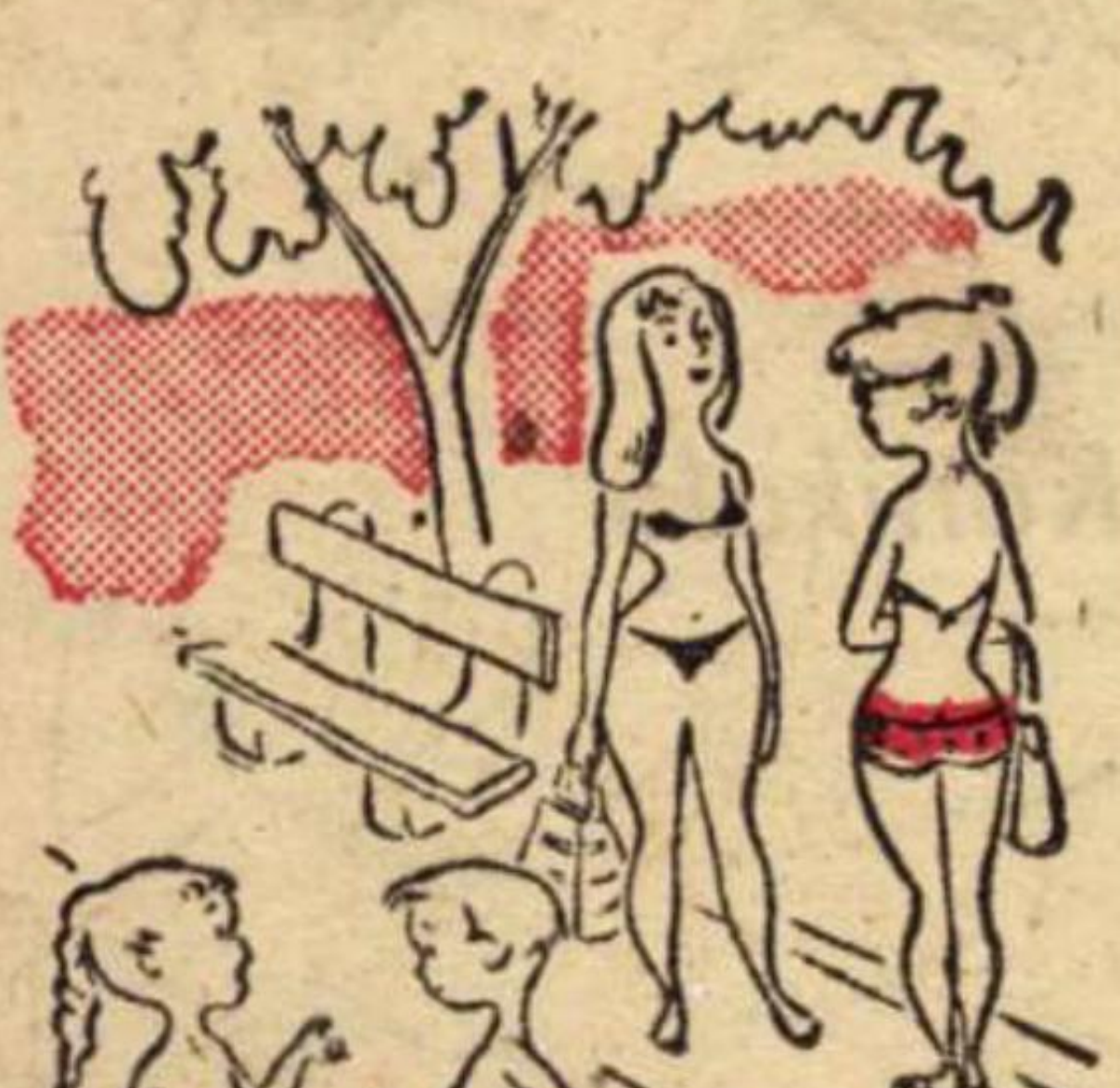

— Mennyivel ízlésesebb a mi egyrészes fürdőruhánk...

A „kollektív vezetés"

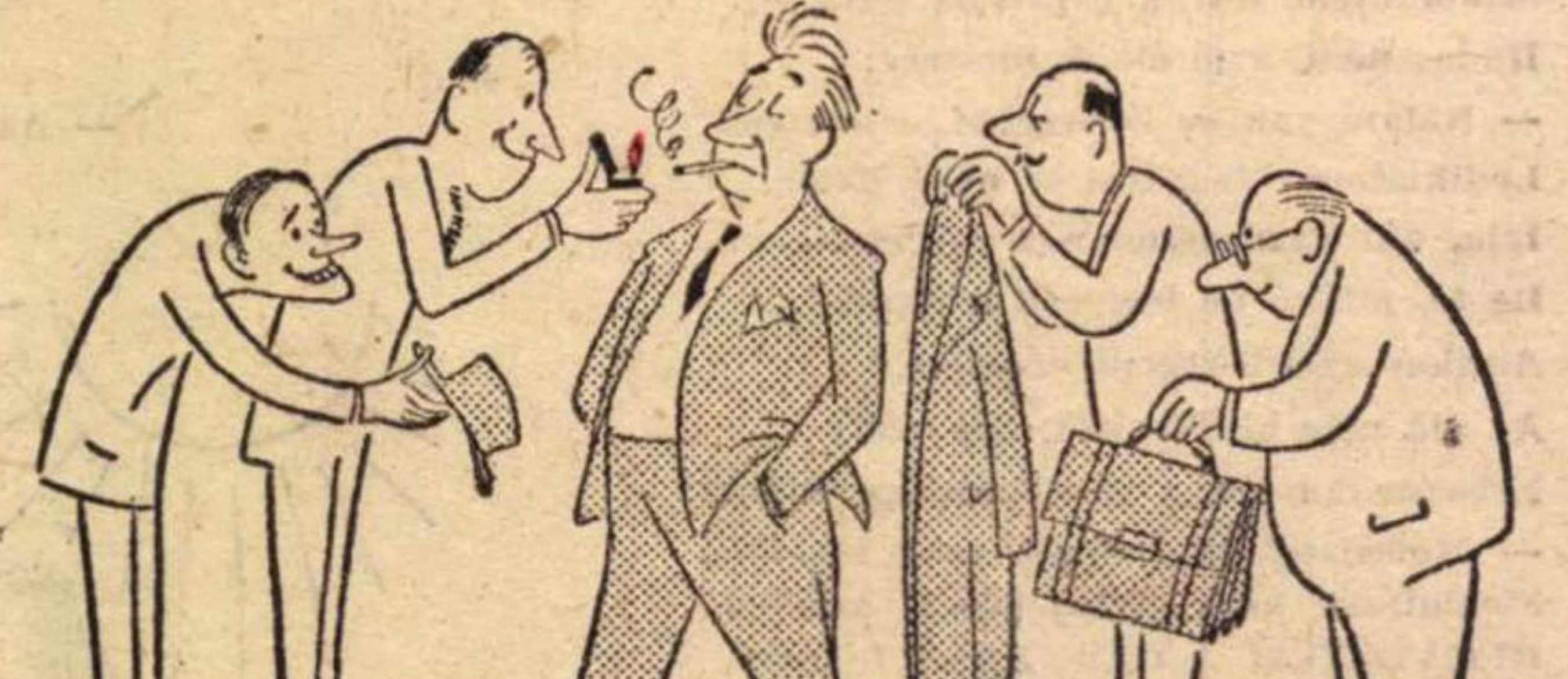

Vendéglátás után

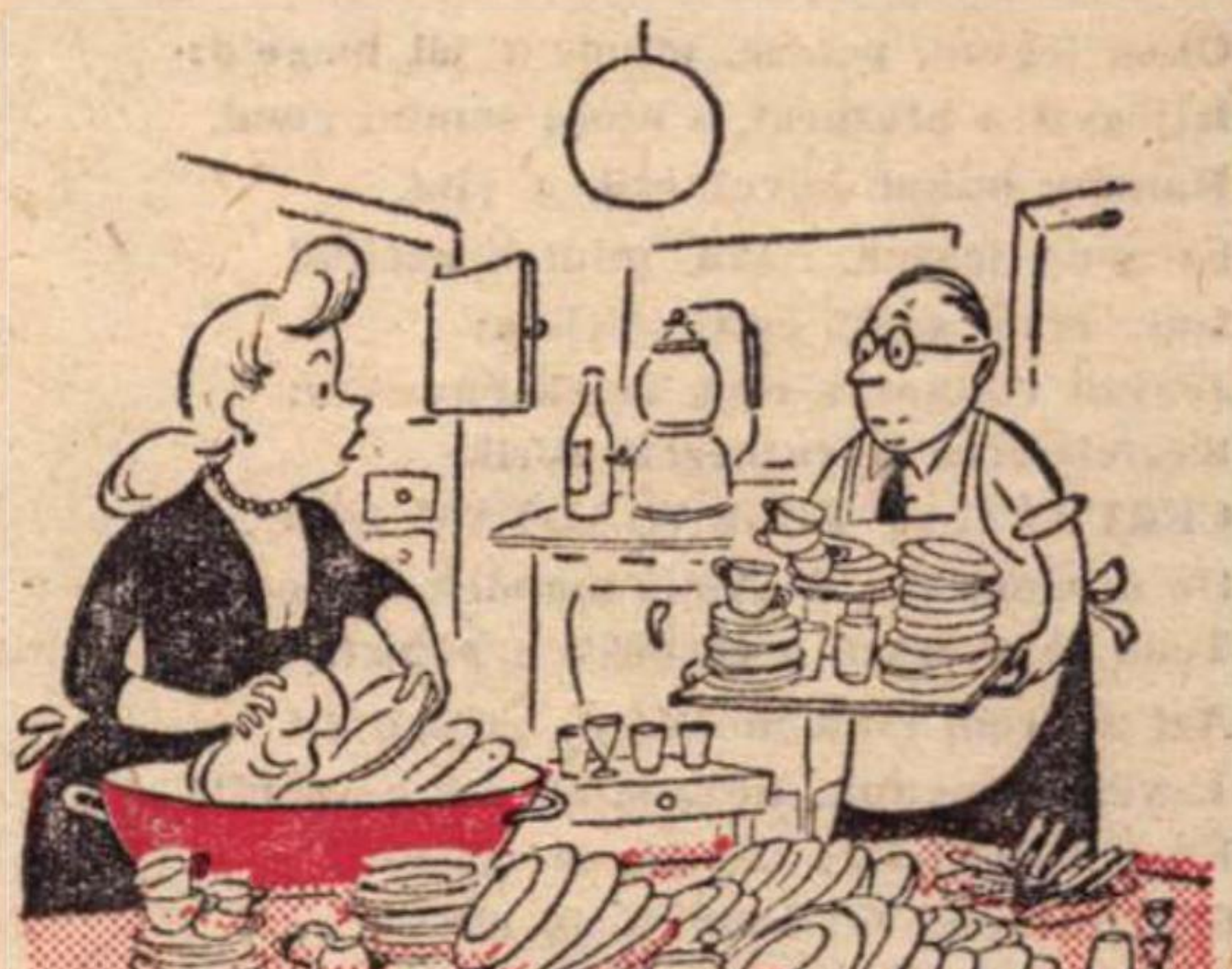

— Nem baj szívecském, máskor mi megyünk hozzájuk...

Ahol nem ügyelnek a szemveszteségre

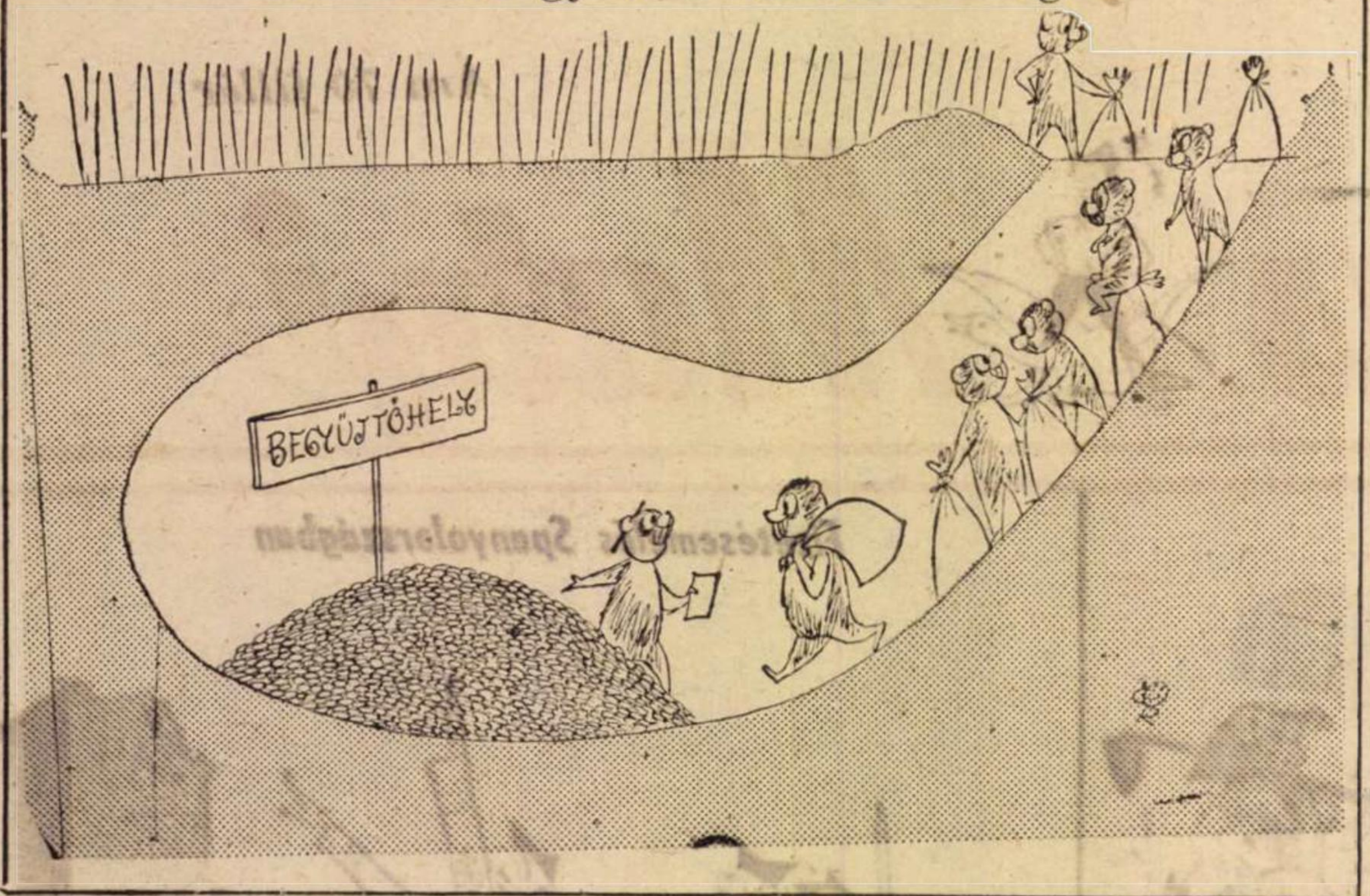

Nagyon belejött

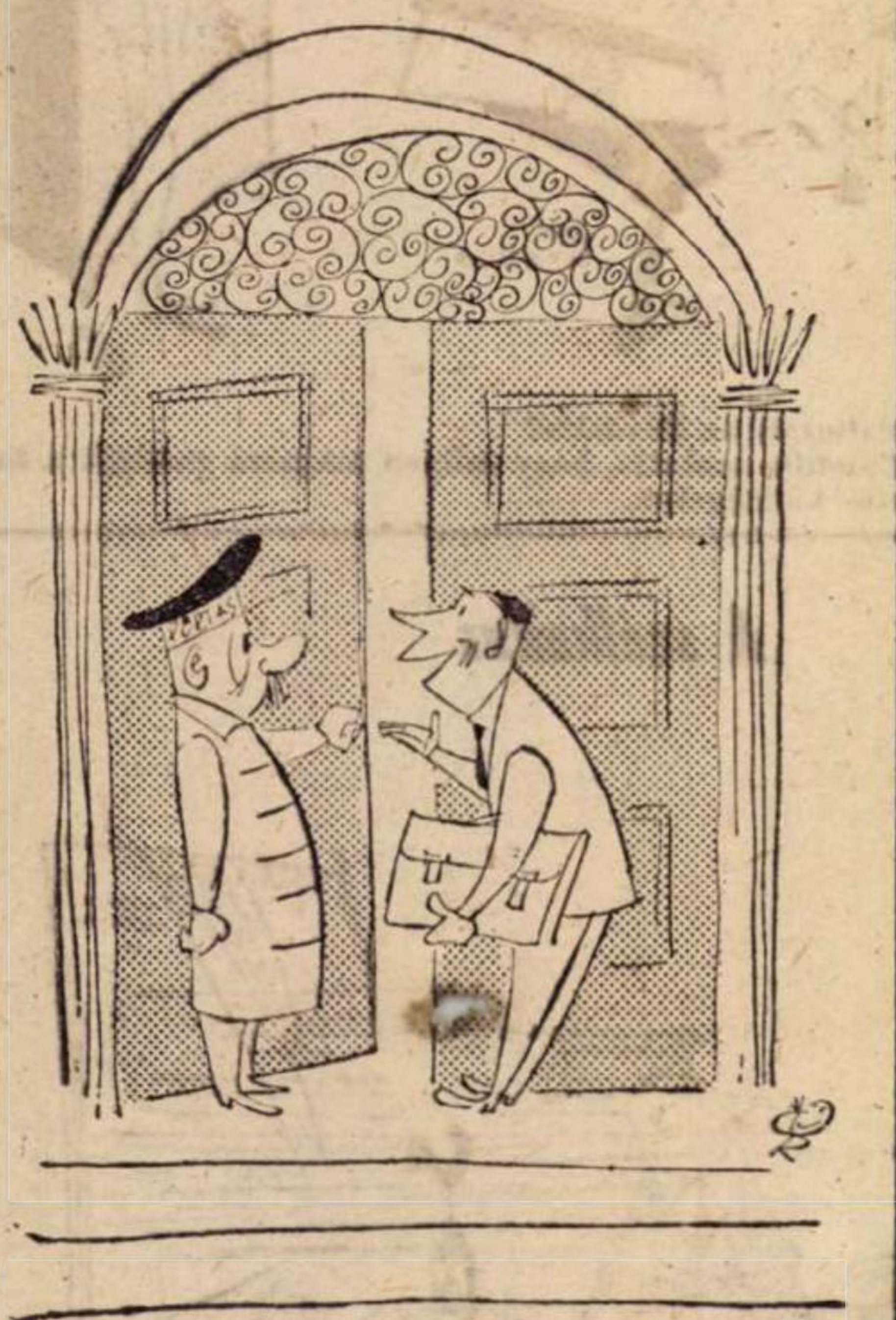

— Tessék, igazgató elvtárs!
— Hova gondol? Csak ön után ...

Diétás beteg

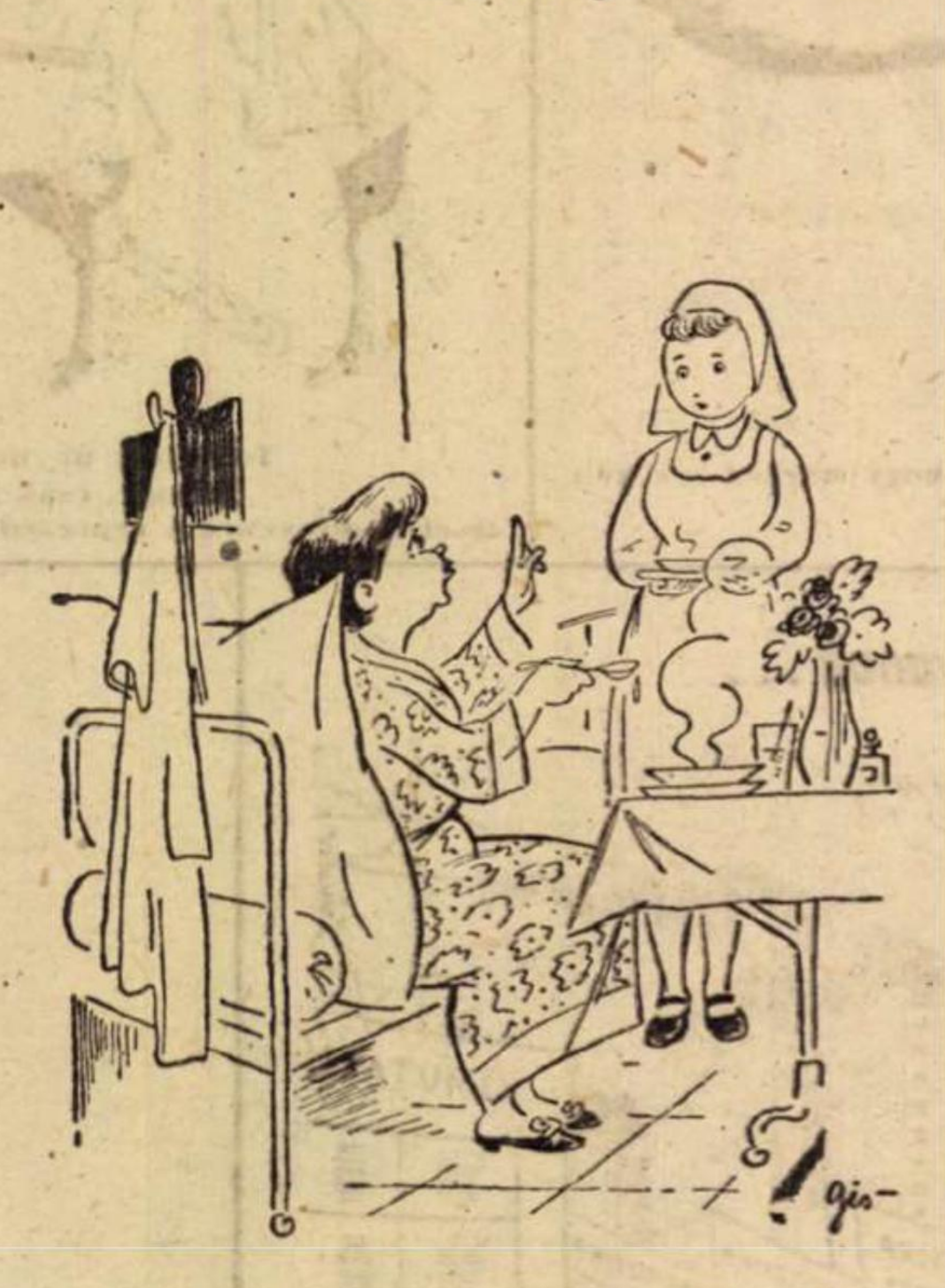

— Nővérke, diéta ide, diéta oda, én a spenótra több fokhagymát és egy kis borsot is szoktam tenni ...

A panasz

Írta: Janus Oseka

Parányi Pál Jenő nemrég került a VAJMIÉRT Vállalathoz és régbevált szokása szerint gyűjtögette felettesei ellen a kompromittáló adatokat. Amikor aztán az igazgató megtagadta tőle a prémiumot, gondolt egy nagyot és felment a minisztériumba, mégpedig egyenesen a személyzeti osztályra. Ott aztán kipakolt:

— Főosztályvezető kartárs, a feleségemmel nedves, salétromos lakásban húztam meg magam, s a VAJMIÉRT igazgatója meg pénzért osztogatja a dolgozók között a lakáskiutalásokat. A prémiumot is hasonszőrű szesztestvérei között osztja szét, akik egyhúron pendülnek vele. Ilyen például az üdültetési felelős, aki egész nap pálinkát nyakal. Az alkalmazottakkal emberhez nem méltó hangon beszél és minden csekélységért a rokonaikat szidja. Legtöbbször persze ok nélkül, s akkor, amikor kedve szottyan. Régi titkárnőjét például azért bocsátotta el, mert az már belelátott a kártyáiba és nem úgy táncolt, ahogyan ő fütyült. Aki nem fúj vele egy követ, megfélemlíti, szóval számtalan ok bizonyítja, hogy a mi igazgatónk sem nem rendes, sem nem tisztakezű ember, hanem jellemtelen fráter.

Parányi Pál Jenő befejezte mondókáját.

A személyzeti osztály vezetője elkomorodott.

Parányi Pál Jenő hirtelen rosszat szimatolt. A hideg futott végig a hátán: hátha éppen a személyzeti főosztály vezetője protezsálta helyére annak idején az igazgatót? Hátha rokonok? Vagy szesztestvérek?

A személyzeti főosztály vezetője törte meg a hosszúra nyúlt, kínos csendet:

— Szóval az ön igazgatója jellemtelen fráter?

— Nem ... nem jellemtelen fráter — riadt fel gyorsan Parányi.

— Bocsásson meg, kartárs, pénzt fogadni el lakáskiutalásért ...? Ez nálunk, ha nem tudná, büntetendő cselekmény!

— Pénzt? — visszakozott tovább Parányi. — Pénzt? A pénz kifejezés egy kicsit túlzás. Inkább talán ajándékról lehetne beszélni.

— Szép kis ajándék az ilyesmi, mondhatom. Jegyzőkönyvet veszünk fel.

Parányi fejében átvillant a szó: rendőrség. Kétségbeesett.

— Nem ... nem! A dolog semmiesetre sem tartozik a rendőrségre!

— És mi történt a prémiummal? Ön azt állítja, hogy szesztestvérei között osztotta szét. Igaz ez?

— Óh ... — válaszolta emez — az igazgató kartárs nagyon keveset iszik. Viszont az alkalmazottak annál inkább vedelik az italt.

— És szidja az alkalmazottakat ...

— Szidja? Azt meg éppenséggel nem lehet mondani. Erős keze van, de alapjában véve jószívű, csendes ember. Ennyi az egész.

— De a VAJMIÉRT igazgatója kihasználja a hatalmát és a nőket arra kényszeríti, hogy ...

— Ez sem biztos, főosztályvezető kartárs, hiszen az ilyesmit mindenki titokban csinálja, nemde?... Inkább csak az irigyeinek jár a szája — kisebbítette a dolgot Parányi Pál Jenő.

— Hát akkor tulajdonképpen mi baja van magának az igazgatóval? — förmedt rá a személyzeti főosztály vezetője felugorva a székéről.

— Nekem semmi ... igazán semmi ... — dadogta Parányi Pál Jenő —, hiszen ő is csak olyan ember, mint mi vagyunk ... Neki is vannak hibái, ugyebár, de ezek a hibák jóval kisebbek, mint az alkalmazottaké. Ezek a hibák inkább csak afféle mende-mondák.

— Hát akkor mi a fenének tartott fel a munkámban? — kiáltotta haragosan a főosztályvezető, s öklével nagyot csapott az asztalra. Mintha puskából lőtték volna ki, Parányi riadtan szedte lábát a szobából. A minisztérium előtti téren már úgy ment keresztül, mintha egy vödör vízzel öntötték volna nyakon.

— Az a fontos, hogy mindent visszaszívtam — hajtogatta magában. — Majdnem elfűrészeltem magam. Nem lett volna szabad kinyitni a szám. Nem szabad kritizálni. Mondd meg az igazat, betörik a fejed ...

És Parányi Pál Jenő ezen kis történet megjelenéséig meg van győződve arról, hogy a VAJMIÉRT igazgatója és a személyzeti főosztály vezetője tényleg puszipajtások.

(Lengyelből fordította: Szücs István.)

Vezetem a jegyzőkönyvet...

Értekezlet — jegyző nélkül — mit sem ér!
Kell a jegyző, mint vajhoz a friss kenyér.
Brosúrából zeng a szónok, de azért
Megkívánja az ünneplést, a babért.
A brosúrán bár semmit sem alakít,
Szereti, ha örökítik „szavait".
Okos jegyző, persze, mindent jól megold:
Kijegyzi a brosúrát, s nincs semmi gond.
Hanem, mikor következik a vita,
Szegény jegyző, izzad, mint a paripa!
Ime, erről saját észrevételem;
Jegyző voltam, s ezek estek énvelem:
Kézfeltartva jelentkezett Birike.
CERUZÁMAT FELRAGADTAM ízibe',
De ő rámszólt: — Amit mondok, be ne írd!
Tedd le gyorsan a ceruzát, a papírt.
Azt akarom csak mondani, ha már itt
Együtt vagyunk, hozassunk fel szalámit!
Éhen halok! Egy kis sör is kellene.
Szóljon ki-ki mellette, vagy ellene ...
A javaslat roppant sikert aratott.
Hozattak fel egy-két finom falatot.
Mikor minden pofazacskó tele volt,
Mácsik szaktárs felkelt, mint a telehold.
CERUZÁMAT FELKAPTAM, de kiáltott:
— Be ne írd, mert haragomat kiváltod!
Egy vicc jutott az eszembe, hahaha!
Időszerűbb manapság, mint valaha ...
Mácsik szaktárs három viccet elmesélt.
Dűltek tőle a szaktársak szerteszét.
Végre, mikor csendesült a hahota,
Megszólalt a pletykafészek Karola.
FELKAPTAM A CERUZÁT, de leintett.
S hát még az a szemrehányó tekintet!
— Be ne írd! Ez jegyzőkönyvbe nem való.
Megtudtam, hogy Pesten járt a kis Baló.
No, de kivel? Szóljon, akit érdekel!
Szörnyű zsivaj csapott szinte égre fel.
Körülfogták Karolát a főhelyen.
Néhány percig övé volt a győzelem ...
Mikor csend lett, a garast ki tette le?
Dudás néni, a jó étkek mestere:
— Nálam van az isli-recept, asszonyok!
Lediktálom, Megsütni se nagy dolog.
Irja, aki gazdasszonynak született.
De te, jegyző ne hegyezd a füledet ...
Amikor az isli-recept végetért.
Az idő már későre járt, épp ezért
Felszólaltam én, s az ajkam így dadog:
— Mondjatok már olyat, amit írhatok!
Megláttam, hogy szólni készül Micike.
HEGYEZTEM A CERUZÁMAT ízibe',
De ő intett. — Jaj, ne írd még! Valamit
Megkérdeznék. Kartársaim, ki az itt,
Aki venne kéz alatt egy kardigánt?
Homokszínű, s a szegélyén barna pánt ...
Félóráig üzleteltek a tagok.
Láttam már, hogy megint hoppon maradok.
Nem unszoltam többé senkit. Ehelyett
Költöttem öt hozzászólást, remeket,
Hozzáírtam a valódi neveket ...
Az vessen rám követ, ki így sohse tett!

K. Tóth Lenke

Az individualista hangya

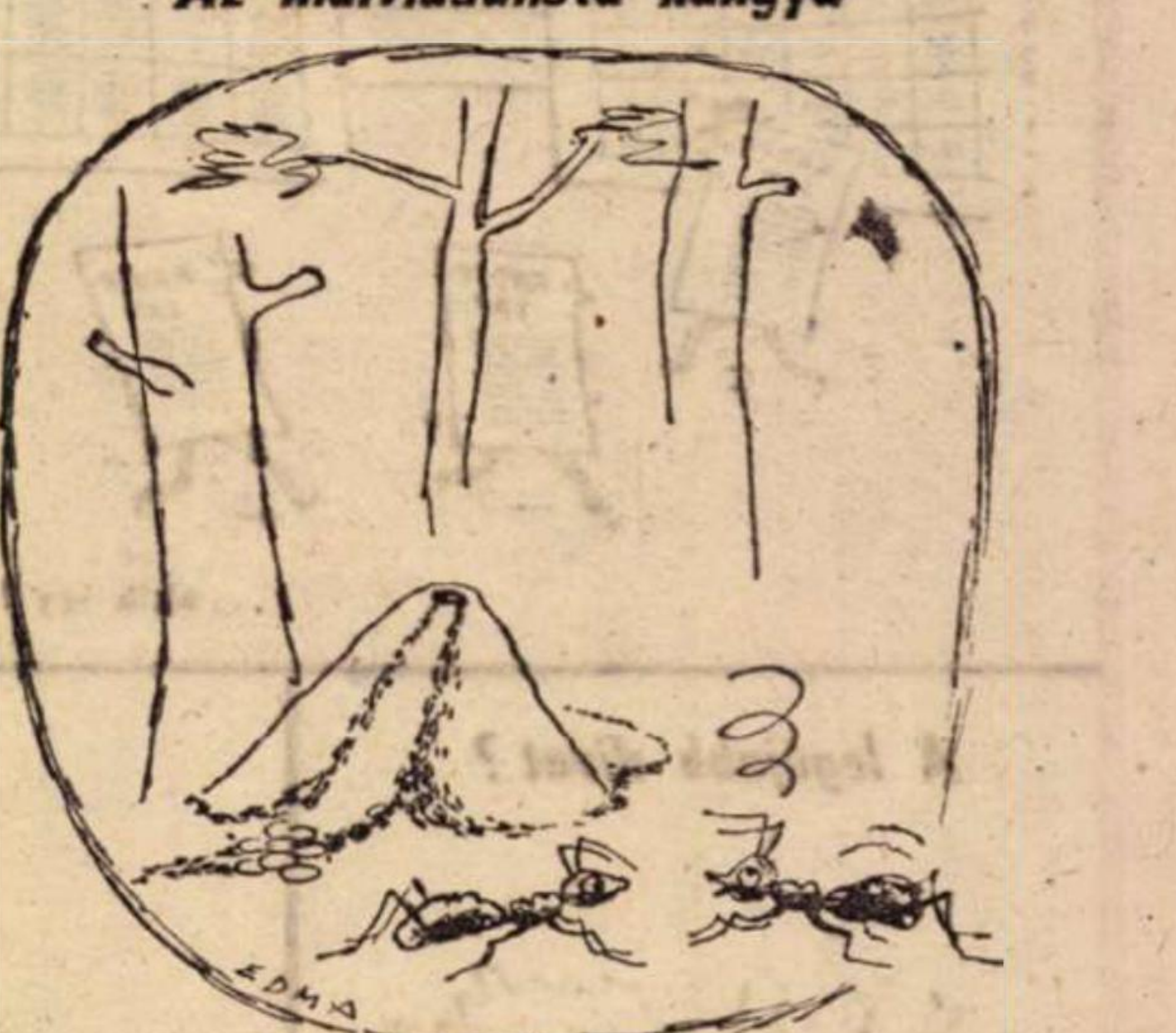

— Az idegeimre megy ez a tömeg ...

Kánikula

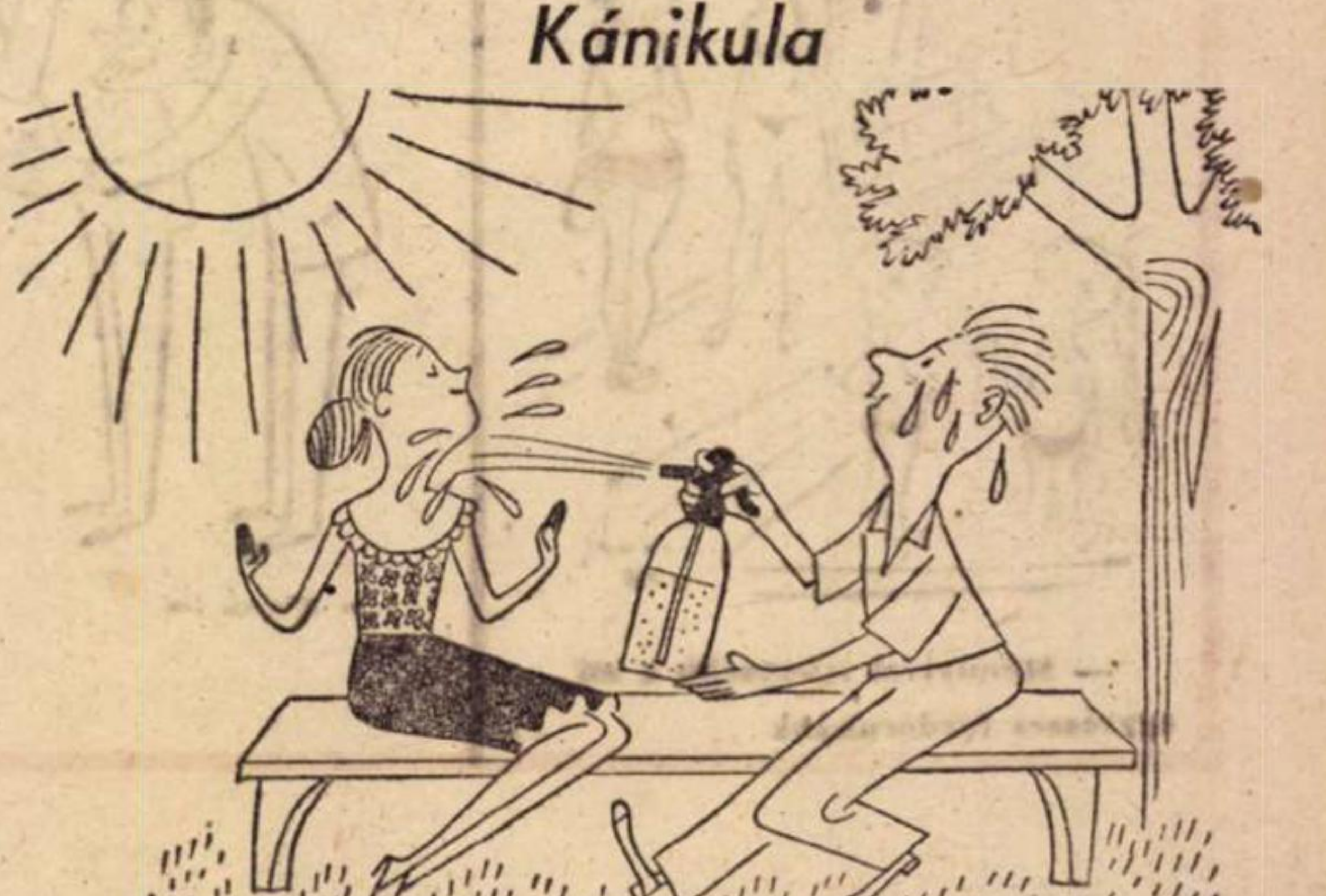

— Ó, köszönöm, édes Lajos! Milyen figyelmes!

Az óvatos

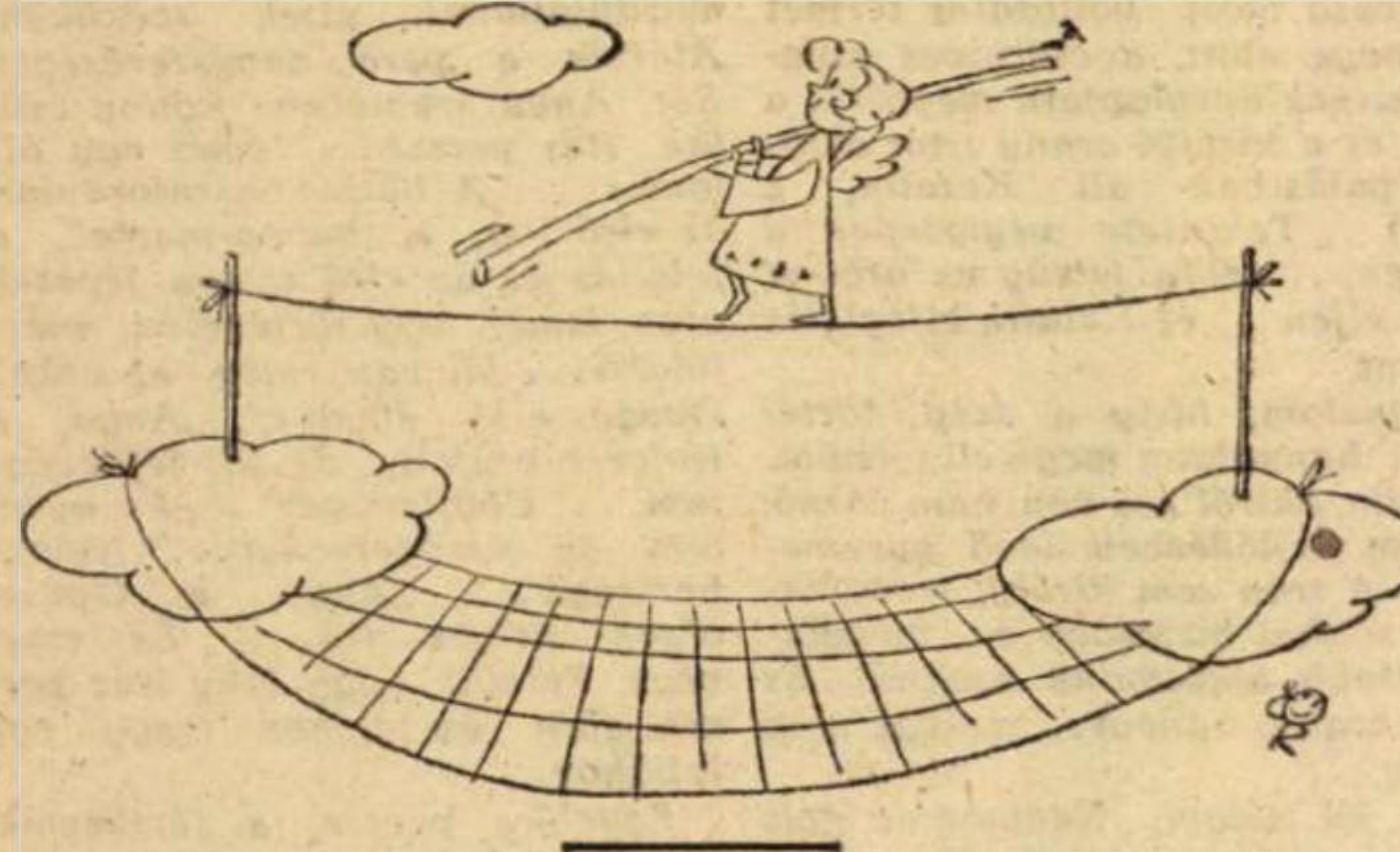

A mezőgazdasági kiállítás előtt

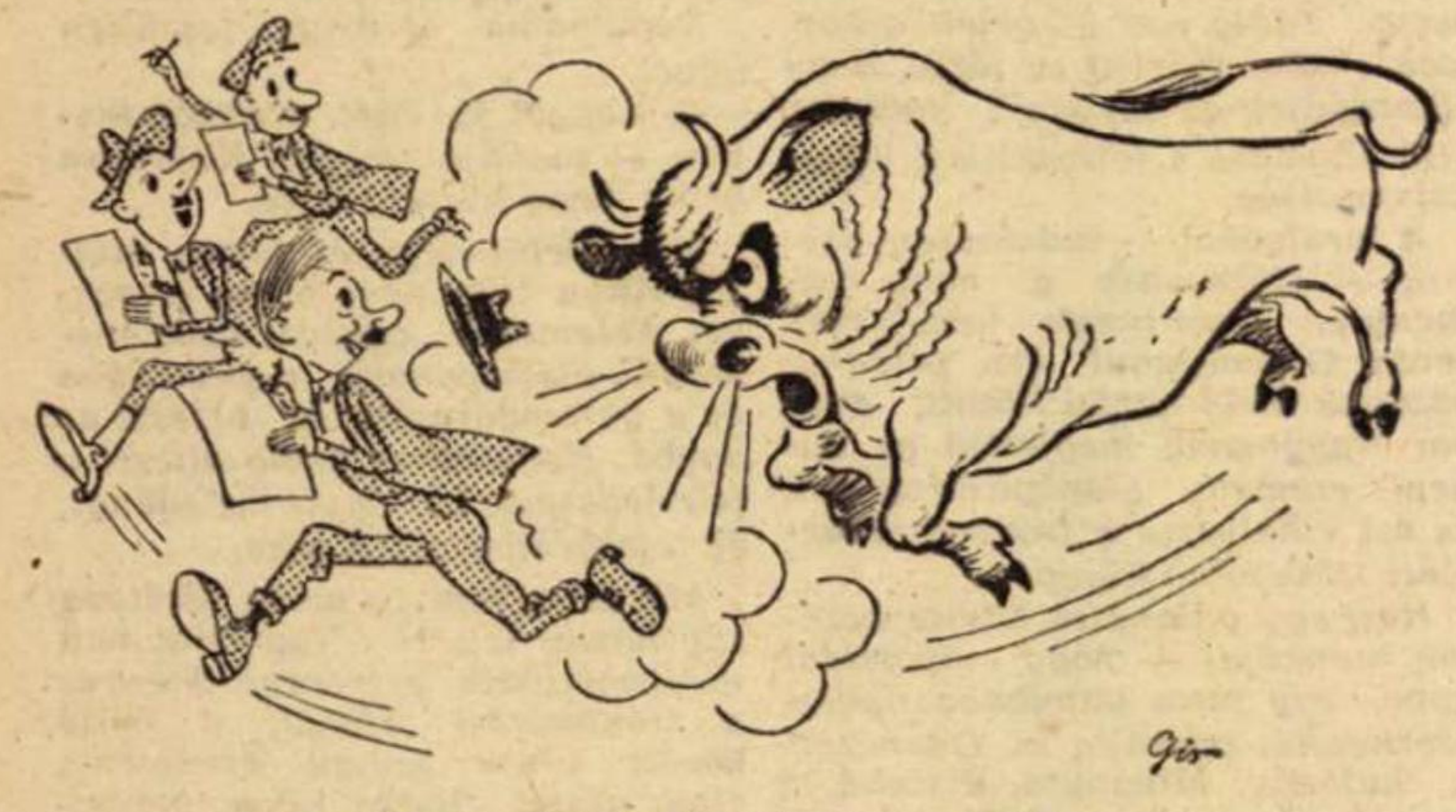

— A mozgása is jó! Jelöljük a kiállításra!

A humor könyvéből

Korányi Sándor, a híres orvostanár nem szerette, ha a páciensei sokat beszéltek. Egyszer egy fiatal asszony fordult hozzá tanácsért, de annyit fecsegett, hogy Korányi szóhoz sem tudott jutni. Végre rászólt a betegre:

— Mutassa kérem a nyelvét.

A fiatal asszony engedelmeskedett.

— És most tartsa így, amíg én is megmondom a magamét.

★

Deák Ferenc így szólt egy újonnan megválasztott képviselőhöz:

— Hoztál-e sok pénzt, öcsém?

— Igen, kedves bátyám, de miért kérdezi?

— Mert jegyezd meg, kedves öcsém, hogy a mi parlamentünkben vagy ész kell, vagy sok pénz.

★

Caruso így jellemezte „operailag" a különböző nemzeteket:

— A franciák arra születtek, hogy operát szerezzenek, az olaszok, hogy elénekeljék, a németek, hogy eljátsszák, az angolok, hogy meghallgassák és az amerikaiak, hogy mindezt megfizessék.

★

Fridtjof Nansen, a nagy sarkutazó és emberbarát, grönlandi útjáról visszatérve, az egyik dán telepen hűséges eszkimóival együtt vendége volt a papnak, aki ebédre hívta meg a társaságot. A papné valami finom pástétomot tálalt, amihez azonban a különben nagyétkű eszkimók hozzá sem nyúltak.

— Nem szokták ezt enni? — kérdezte a papné az asztalnál feszengő eszkimóktól.

— Szoktuk, szoktuk — hangzott a válasz —, de csak éhínség idején.

Aki a könnyebbik megoldást választja

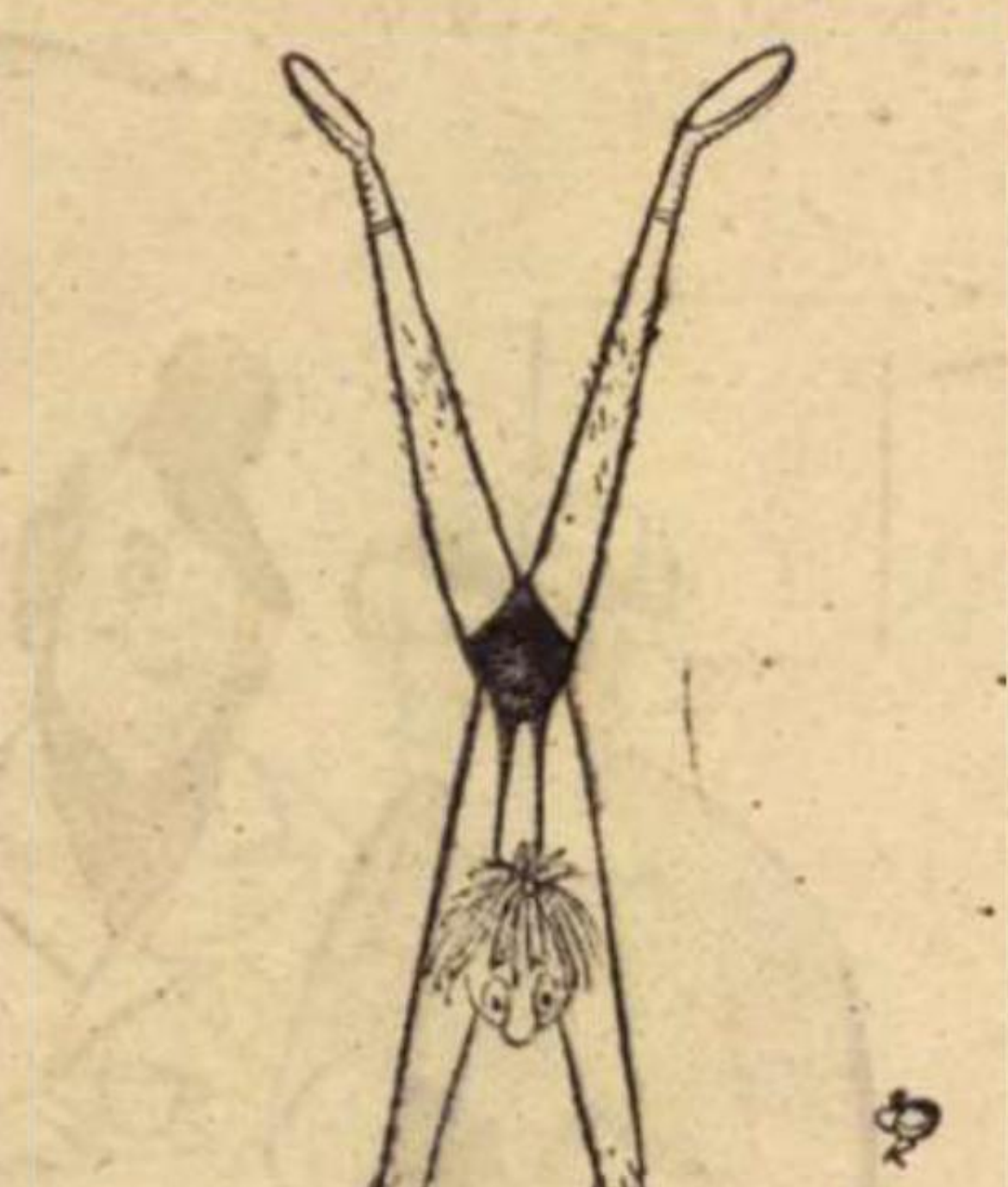

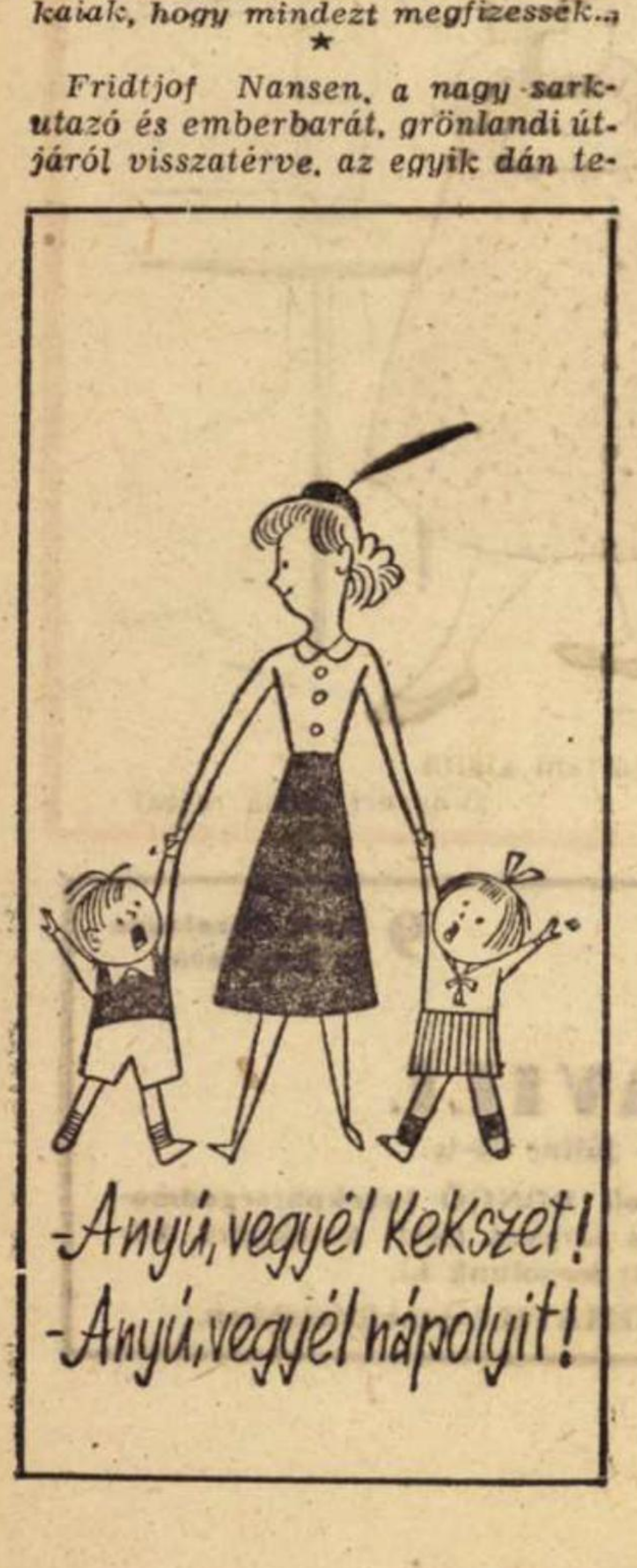
-Anyú, vegyél kekszet!
-Anyú, vegyél nápolyit!

Külföldi szemle

Elítélt marslakó

Az „Associated Press" jelentése szerint az első marslakó Baselban került összeütközésbe a törvénnyel. Az illető egy 36 éves Trajan Morar nevű egyén, aki azt állította, hogy a Marsból érkezett és bármilyen betegséget meg tud gyógyítani delejes kezeléssel. Hogy a betegeknek semmi kétségük ne legyen, személyazonossági igazolványában állampolgárságát „Mars-lakó"-ra javította. Gyógyító tevékenységét, mint afféle marslakó, egy kávéházban és egy cipőjavító műhelyben végezte. A leleplezett marslakót 120 frank pénzbüntetésre ítélték, de az ítélet végrehajtását felfüggesztették. Morar hír szerint nagyon megkönnyebbült az enyhe ítélet hallatára. Bizonyára attól félt, hogy illetőségi helyére toloncolják, ami az űrhajózás mai állása mellett nem is olyan lehetetlenség...

Diplomáciai oktatás

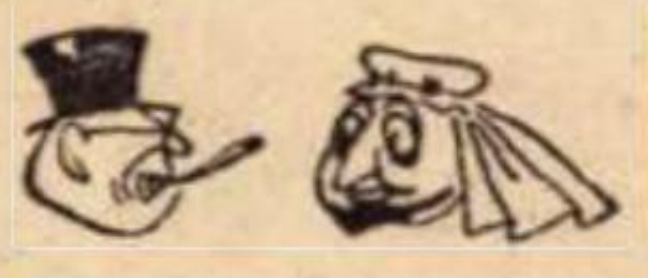

Az amerikai diplomácia semmiesetre sem tapintatosságáról nevezetes. Az amerikai diplomaták nem mindig diplomatikusak. Inkább az indulat, mint a diplomáciai érzék vezette azt az amerikai diplomatát, aki súlyos szemrehányást tett egy arab politikusnak amiatt, hogy az arabok egyre jobban kiépítik kapcsolataikat a Szovjetunióval.

— Ez nem vezet jóra — mondta az amerikai — nem lehetnek egyszerre hűségesek a Kelethez és a Nyugathoz is.

Az arab politikus mosolyogva így válaszolt:

— Ne feledkezzék meg arról, hogy mi mohamedánok vagyunk. Mi hiszünk a többnejűségben.

Angol kompromisszum

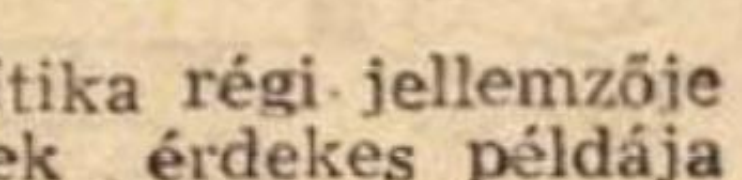

Az angol politika régi jellemzője a kompromisszum. Ennek érdekes példája volt látható nemrég Moszkvában, a szovjet légi bemutató alkalmával rendezett díszvacsorán. Számos tószt hangzott el, s a különböző nemzetek küldöttségei egymás után álltak fel, s ittak a béke, a barátság, Eisenhower, II. Erzsébet stb. tiszteletére. Amikor a tószt a Kínai Népköztársaságnak szólt, az amerikai küldöttség ülve maradt, mivel Amerika nem ismerte még el a Kínai Népköztársaságot. Mivel Anglia elismerte a Kínai Népköztársaságot, de még nem vette fel vele a diplomáciai kapcsolatot, az angol küldöttség felállt, de nem ivott.

Utólagos felszólamlás

Ugy látszik: az amerikai adóhivatal nem ismeri azt a klasszikus igazságot, hogy utólagos felszólamlásnak helye nincs. Amerikában annyira haragszanak Charlie Chaplinre, a „boszorkányüldözés" elől Európába távozott nagy filmkómikusra, hogy most utólag kisütötték: Chaplin 1 100 000 dollár adóval tartozik még. A pénz behajtása érdekében egy amerikai tisztviselő Veveybe, Chaplin svájci otthonába utazik. Sokak véleménye szerint ennek az utazásnak egyetlen eredménye lesz: egy amerikai adótisztviselő megláthatja Svájc egyik legfestőibb részét.

Készül az óvodai tanterv

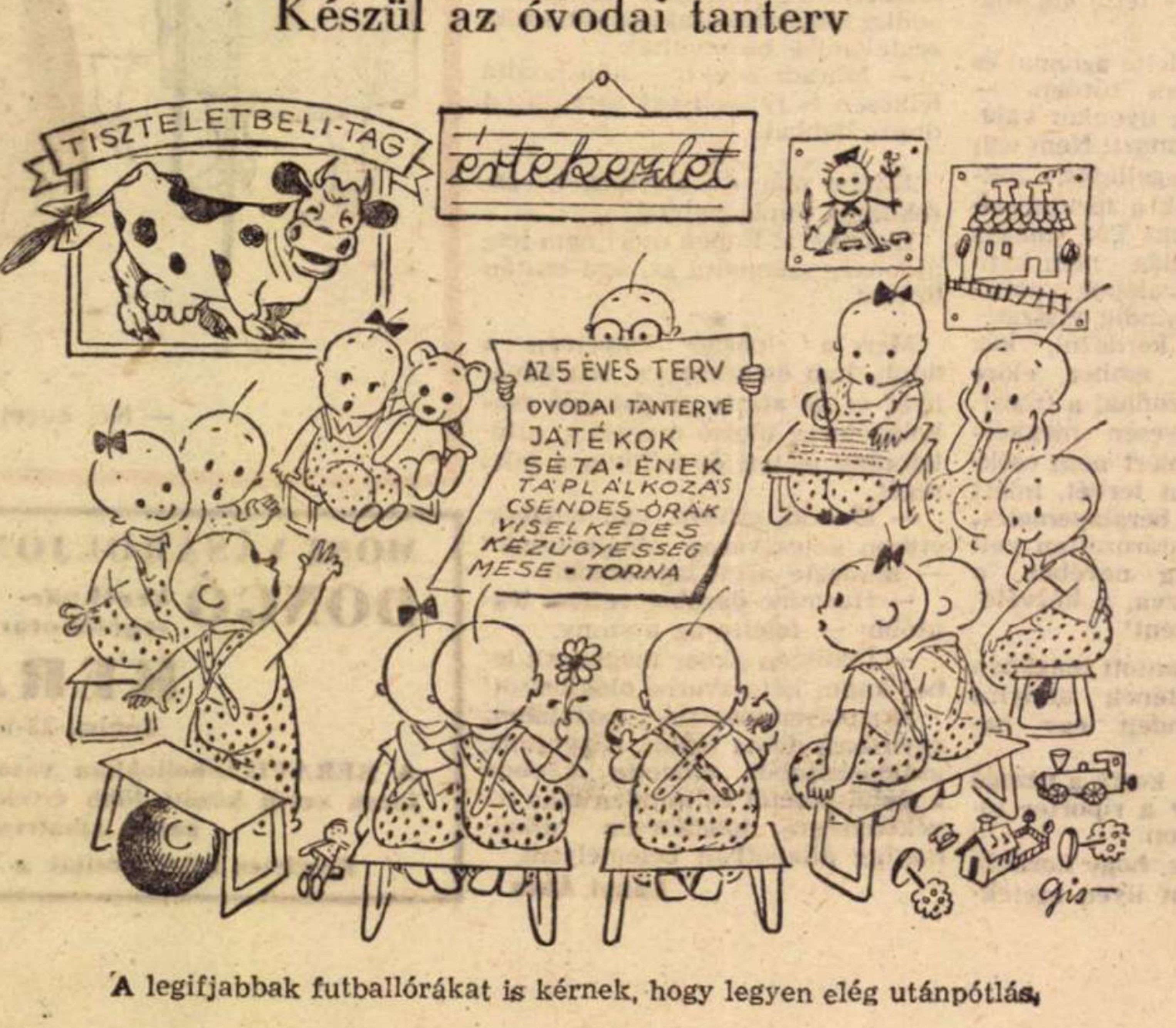
TISZTELETBELI-TAG
értekezlet
AZ 5 ÉVES TERV
ÓVODAI TANTERVE
JÁTÉKOK
SÉTA • ÉNEK
TÁPLÁLKOZÁS
CSENDES-ÓRÁK
VISELKEDÉS
KÉZÜGYESSÉG
MESE • TORNA

A legifjabbak futballórákat is kérnek, hogy legyen elég utánpótlás.

Ádámtól és Évától a silótöltőgépig

Látogatás a fegyverneki Vörös Csillag Termelőszövetkezetben

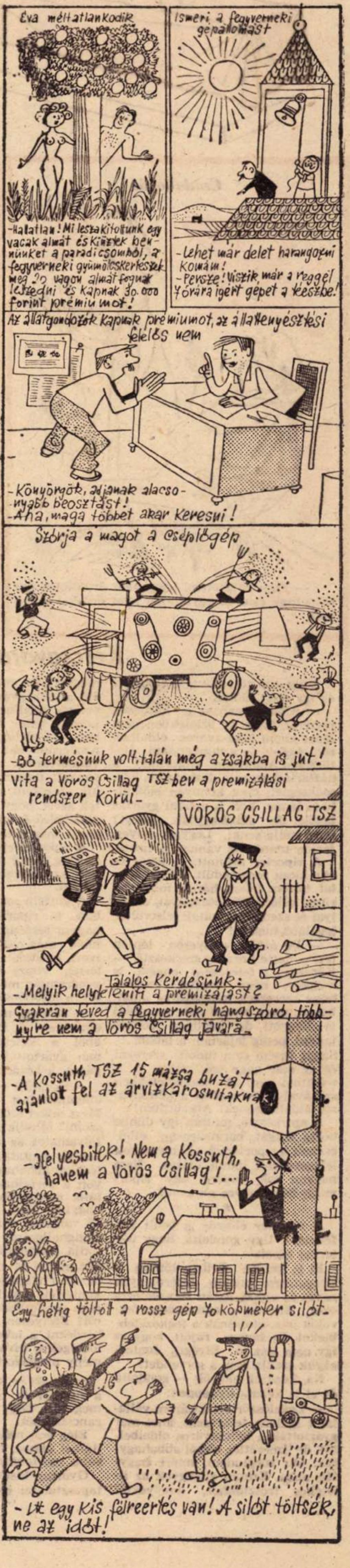
Éva méltatlankodik
-Halatlan! Mi leszakítottunk egy vacak almát és kiűztek bennünket a paradicsomból, a fegyverneki gyümölcskertészek meg 20 vagon almát fognak leszedni és kapnak 30.000 forint prémiumot!
Ismeri a fegyverneki gépállomást
-Lehet már delet harangozni komám!
-Persze! Viszik már a reggel 7órára igért gépet a kézbe!
Az állatgondozók kapnak prémiumot, az állattenyésztési felelős nem
-Könyörgök, adjanak alacsonyabb beosztást!
-Aha, maga többet akar keresni!
Szórja a magot a cséplőgép
-Bő termésünk volt, talán még a zsákba is jut!
Vita a Vörös Csillag TSZ-ben a premizálási rendszer körül-
VÖRÖS CSILLAG TSZ
Találós kérdésünk:
-Melyik helyteleníti a premizálást?
Gyakran téved a fegyverneki hangszóró, többnyire nem a Vörös Csillag javára.
-A Kossuth TSZ 15 mázsa búzát ajánlott fel az árvízkárosultaknak!
-Helyesbítek! Nem a Kossuth, hanem a Vörös Csillag!...
Egy hétig töltött a rossz gép 70 köbméter silót-
-Itt egy kis félreértés van! A silót töltsék, ne az időt!

Van oka a büszkeségre

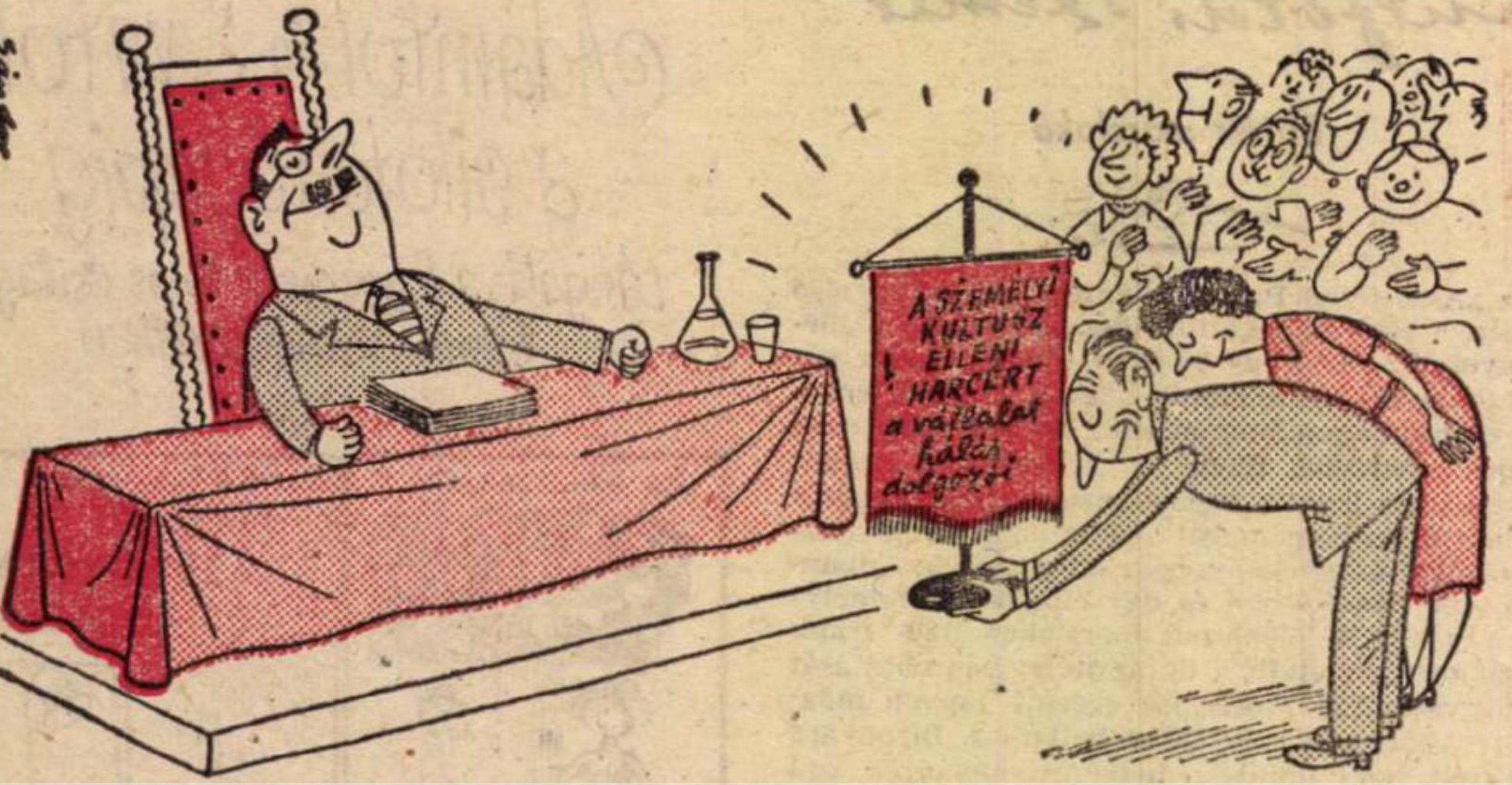
Sándor
A SZEMÉLYI KULTUSZ ELLENI HARCÉRT a vállalat hálás dolgozói

Katalint trónra ültetik

Tudom, hogy a cím után ítélve, az olvasó most boltozatos termet lát maga előtt, a csúcsíves ablakok színes üveglapjain megtörik a fény, és a királyi arany trón előtt, bíborpalástban áll Katalin, a cárnő... Tekintete végigseper a termen... aztán felzúg az orgona és az éljen... és Katalin elfoglalja a trónt.

Sajnálom, hogy a szép, történelmi hangulatot meg kell törnöm. Katalin, akiről szó van, nem cárnő, hanem fejlődésben levő gyermekem. A trón sem királyi trón, hanem sokkal biztosabb és megalapozottabb alkotmány azoknál. És nem arany, hanem... szóval nem arany.

Ha jól tudom, Nagymama volt az első, aki kijelentette, hogy Kati — betöltvén élete tizenötödik hónapját — elég nagylány ahhoz, hogy a fejlődés törvényeit kövesse. Eddig volt a „pelenka-korszak", most már itt az ideje, hogy elkezdődjék az „új kor", melynek első állomása a fentemlített ülőalkalmatosság.

A királyokat — tudomásom szerint — előkészítik a nagy eseményre. Katalinnak nem szólt senki. Gyanútlanul ült pelenkavázának ölelő karjai között, amikor Nagymama megjelent az ünnepi esemény alapépítményével, és azt elhelyezte a trónterem (azelőtt lakószoba) közepén.

Kati egy pillanatra letette kezéből munkáját — nagy műgonddal éppen egy piros gumibaba sípolószerkezetét operálta ki. Odanézett a különös látványra, összehúzta leheletvékony szemöldökét, amit az angyalok rajzoltak szeme fölé, bárányfelhő-ceruzával. Okos kis arcán látszott, hogy tudja: Nagymama az óriások bögréjét tette le melléje. Aztán nem törődött tovább a dologgal.

— Gyere, édes — mondta Anyu, és felemelte Katit. (Komoly trónralépési ünnepélyeken emeli így magasba a régensherceg a kiskorú uralkodót, hogy a hátsó sorokban is lássák.)

A kétszoba-hallos trónteremben a légy zümmögését is meg lehetett hallani. Nagymama és Anyu mozdulatlanul ültek széküken. Átérzik a perc nagyszerűségét. Sőt. Anyu szemében könny csillan. Hát persze... Ismét egy állomás... A hátról-hasrafordulás, az első fog, a „mama-mama", a felállás és az első tétova lépések után, ismét egy történelmi mérföldkő... Mi van még ez után? Óvoda, első elemi... „Anyu, a Holczer csúfolt, de jól fejbevágtam..." Copflevágás... „Én nyertem az úszóversenyt..." Nylonharisnya... „Anyu, a Gyuszi olyan helyes fiú..." És ezzel vége. Felnőtt, nagy lány lesz percek alatt és férjhez megy egy laklihoz..

Egyelőre persze, a férjhezmenendő, felnőtt nagy lány egész icipicin ül a szoba közepén, és valószínűtlenül párnás kezével befejezi a műtétet a piros babán.

Nagymama és Anyu feszülten figyel.

— Legyél jó, édes, aranyos kislány — mondja Anyu, Katalinra bízva, hogy mit ért rajta.

Körülbelül négy és félóra múlva, Anyu már nem bírja idegekkel. Felemeli a „csúnya, rossz kislányt", visszapakolja a pelenkába és a guminadrágba, és beteszi az ágyba. Nagymama pedig elteszi a feleslegesnek bizonyult kis edényt, és fejcsóválva néz Katira.

Mit tagadjam... azóta idestova egy hónap telt el. Nap mint nap megismétlődik a trónraültetési és a trónfosztási jelenet. A kettő között nincs semmi eredmény. Csak utána. Hiába kérés, ígérgetés, rábeszélés, Kati mindenre hajlandó, de szinte babonás tisztelettel őrzi az óriások bögréjének tisztaságát. Az orvos azt mondja, nem kell sürgetni, majd egy szép napon Katalin maga fogja követelni, hogy adják oda neki, és minden megoldódik.

Úgy hiszem, ez az első eset a világtörténelemben, hogy valakinek birtokában van a trón, és mégis mindenki azt várja, hogy mikor lesz belőle — trónkövetelő.

Vajda Albert

Csodabogár

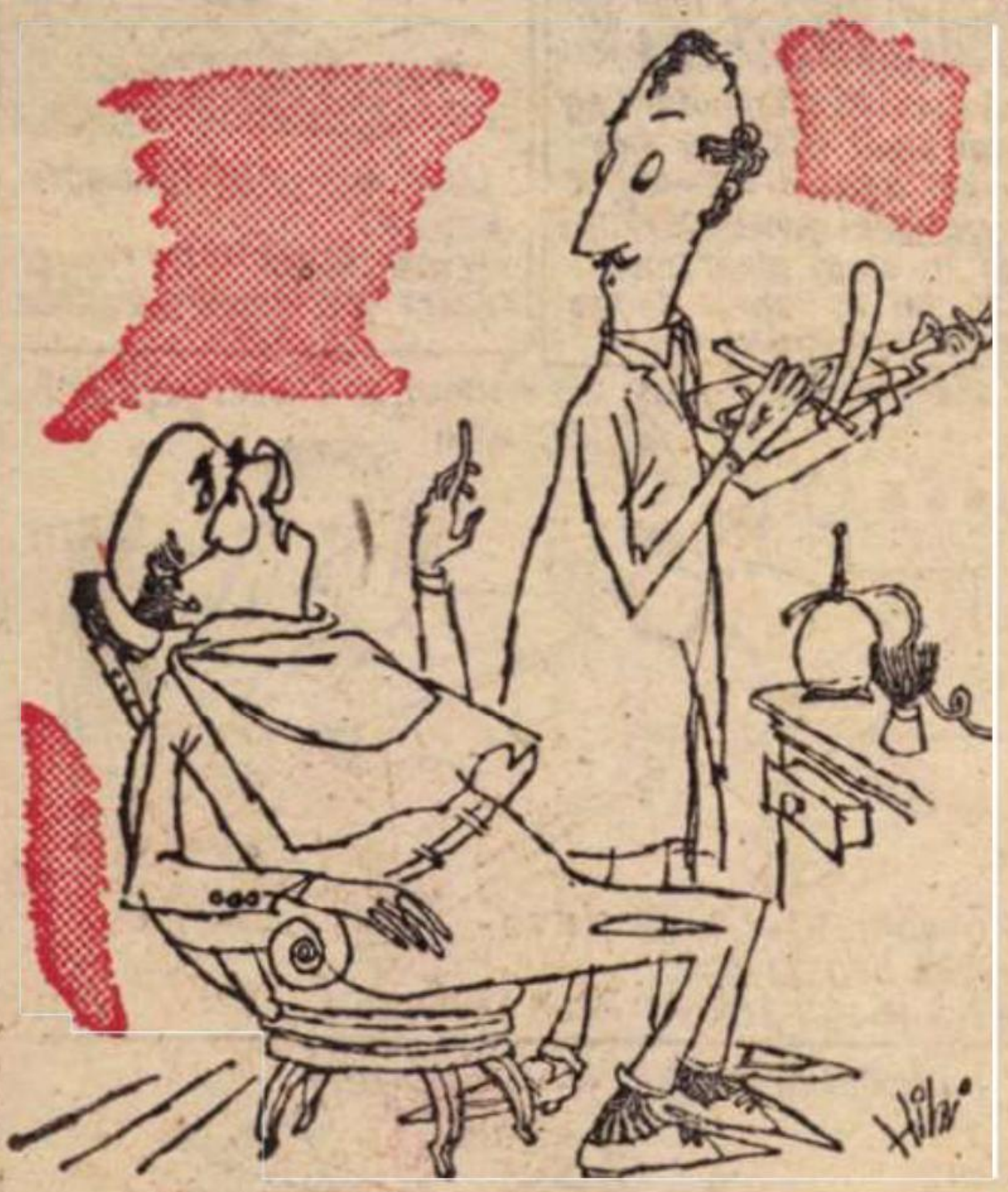

— Figyelmeztetem, hogy nem drukkolok egy csapatnak sem és egyáltalán nem érdekel a futball.

Meglepő tábla

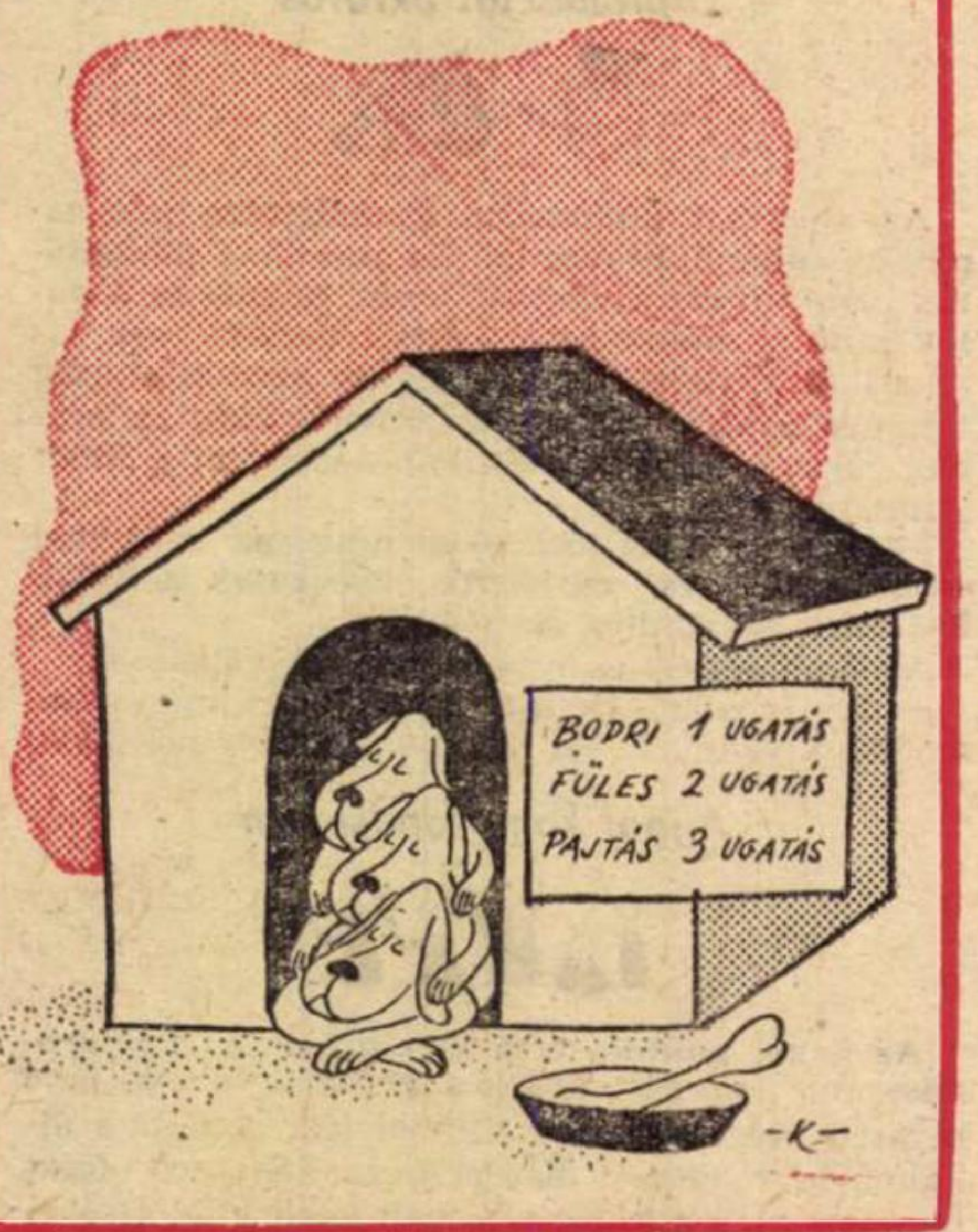

Kétcsavaros oldalbelső

A szerkesztő behívta a riportert és így szólt hozzá:

— Állandó panasz a közönség részéről, hogy az üzletekben nem lehet kapni kétcsavaros oldalbelsőt, holott ez a mindennapi életünkben állandóan előforduló, a háztartásban nélkülözhetetlen közszükségleti cikk könnyen előállítható lenne. Volt is valami gyártás belőle, de abbahagyták. Miért? Nem tudja senki. Legyen szíves, járjon utána, itt vannak a címek.

A riporter átfutotta a listát és egy kicsit megszédült. Négy vállalat, három tröszt, három minisztérium különböző főosztályai, osztályai és személyei voltak felsorolva, legalább huszan!

— De aztán erélyesen lépjen fel! — tette hozzá a szerkesztő. — Képzelje, a feleségem engem is megkért négy nappal ezelőtt, hogy szerezzek kétcsavaros oldalbelsőt, mert otthon már az utolsó is elfogyott, de képtelen voltam találni, pedig lejártam a lábam... Sanyi öcsém sem tudott szerezni és az már nagy szó, mert ő a trösztnél van. A szaküzletekben százával kellene állni a kétcsavaros oldalbelsőnek! Abszurdum!

A szerkesztő, miután így dühbe hozta magát, barátságosan elbúcsúzott a riportertől, aki mérsékelt lelkesedéssel indult útjára. Nem nagyon volt ínyére egy riport miatt húsz helyre elmenni!

★

A riporter először is beült egy feketére. Ugy gondolta, hogy útitervet készít.

El is kezdte. Felírta sorban a látogatásra kijelölt intézmények nevét és címét, aztán sorszámozta őket. Elsőnek a legmesszebb fekvőket írta, utolsónak a legközelebbieket. De hamar rájött, hogy ez így nem lesz jó. Elvégre fontosságuk szabja meg a sorrendet!

Na, kezdjük elölről! — gondolta és el is kezdte ilyképpen:

— Legelőször azt a három vállalatot kellene felkeresni, ahol már gyártották a kétcsavaros oldalbelsőt, de ismeretlen okból abbahagyták. Ott megtudom, miért hagyták abba. Ezután elmegyek az illetékes trösztökhöz, amelyektől megkérdem, miért nem segítették elő a cikk gyártását, kiket terhel ezért a felelősség és mit szándékoznak tenni. Ha ezekkel végeztem, meglátogatom a jelzett minisztériumokat, ahol előadom a vállalatoknál és a trösztöknél szerzett tapasztalatokat, majd nekik szegezem a kérdést: mit tettek azért, hogy legyen kétcsavaros oldalbelső és mit nem tettek, ami miatt még sincs?!

A riporter elégedetten állapította meg, hogy munkaterve jó, helyes, szabályos és rendelt még egy duplát.

A koffein serkentő hatása azonban a riporter agysejtjeit sem hagyta tespedni. A második feketéből még csak két rövid kortyot ivott, gondolatai ismét útitervéhez tértek vissza és korábbi kitűnő programját már nem is találta olyan kitűnőnek.

— Elvégre mit érek azzal, ha elmegyek a három vállalathoz, ahol a kétcsavaros oldalbelsőt már gyártották? — tette fel magának a kérdést.

— Semmit! — felelte azonnal és ellentmondást nem tűrően. — Mert miket szoktak ilyenkor válaszolni? Mindig ugyanazt! Nem volt folyamatos az anyagellátás, zökkenők mutatkoztak a tervteljesítésben, abbahagytuk! Túl magas volt a bérfelhasználás, nem kaptunk magasabb béralapot, abbahagytuk! Ezek a mindig visszatérő válaszok. Kár kérdezni, kár végighallgatni, az ember előre tudja. Helyesebb azonnal a trösztökhöz menni és erélyesen megkérdezni: elvtársak, miért nem csökkentették a vállalat tervét, miért nem gondoskodtak béralapemelésről? Erélyesen, határozottan kell kérdezni, a lakosság nevében, a tömegekre hivatkozva, a közvélemény megbízottjaként!

— Ez az! — kurjantott magában a riporter és ötletének annyira megörült, hogy rendelt egy narancsszörpöt.

Elég volt néhány korty a pezsgő italból ahhoz, hogy a riporter tovább morfondírozzon.

Gyorsan kisütötte, hogy korábbi tapasztalatai szerint ilyen esetekben a trösztök azt a bevált gyakorlatot követik, hogy a felelősséget egyrészt felfelé, másrészt lefelé hárítják. Elvégre ezért nevezik őket középirányító szerveknek.

A trösztök arra hivatkoznak, hogy a minisztériumtól nem kaptak elég támogatást, problémáikkal magukra hagyta őket — viszont a vállalatból hiányzik a kezdeményező készség, az ötlet, a lendület, az új akarása és a harckészség. Le kell tehát váltani az illetékes főosztályvezetőt és a vállalat igazgatóját, viszont meg kell dicsérni a tröszt vezetőjét, aki mindezt ilyen világosan látja!

— Irány a minisztérium! — adta ki a jelszót a riporter és már vette volna a kabátját, mikor megpillantotta az eszpresszó pultjára éppen most elhelyezett friss cukrászsüteményeket.

Előkapta a listáját meg a ceruzáját és gyorsan kihúzta abból mindazokat az intézményeket és személyeket, akiknek látogatása eddigi megfontolásai alapján szükségtelennek bizonyultak.

— Maradt négy! — konstatálta lelkesen és rendelt egy sarokházat dupla habbal.

★

Ettél-e már nyájas olvasó, sarokházat dupla habbal?

Bizonyára! Éppen ezért nem lesz újdonság számodra az, ami ezután történt.

★

Mert a riporter lenyelvén a dupla hab összekapart maradványát és az alatta meghúzódó csokoládétorta utolsó morzsáit, a telefonhoz sietett és felhívta a feleségét.

— Mondd, szívem, van nekünk otthon kétcsavaros oldalbelsőnk? — kérdezte némi izgalommal.

— Harminc darabot vettem legutóbb! — felelte az asszony.

— Dehiszen akkor mégiscsak lehet kapni kétcsavaros oldalbelsőt!

A riporter visszatért asztalához, egymásra dobta lábait, rágyújtott, aktatáskájából elővette Csehov novelláskötetét és minden más tevékenységre tökéletesen alkalmatlan állapotban belemélyedt.

Lányi Ákos

Női dolgok

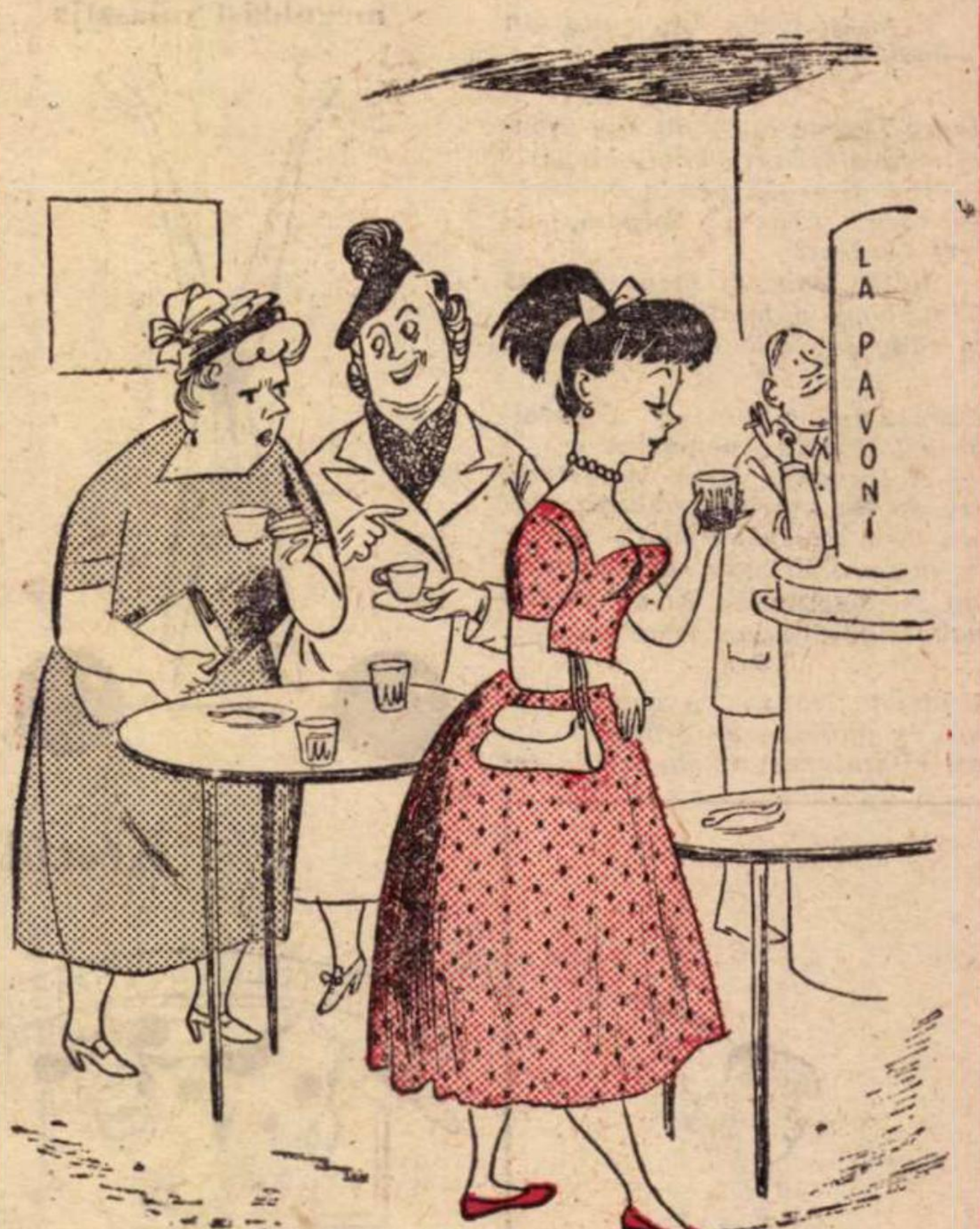

— Két évvel jártam alatta

(Vasvári Anna rajza)

MOST VÁSÁROLJON
DONGÓ **kerékpár-segédmotort**
9 havi részletre is kapható
KERAVILL
Június 23-tól július 28-ig.
A KERAVILL-boltokban vásárolt DONGÓ kerékpársegédmotorok vevői között több értékes tárgyat (férfi kerékpárt, köpenyt, alkatrészt) sorsolunk ki.
Részletes felvilágosítás a KERAVILL-szaküzletekben.

Milos Tészics

A szekrénykulcs

Személyi igazolványa szerint Jevdokija volt a neve, a vállalatnál Ellának hívták, de tőlem azt kívánta — isten tudja, mért —, hogy szólítsam Mikinek. Nem csináltam ügyet belőle. Albérlőként vettem a szobámba, s azt se kívántam, hogy a házbér, még a világítás felét fizesse. (Mióta beköltözött, a villanyszámla amugyis egészen alacsony volt.)

Az első villongás akkor tört ki köztünk, amikor egy reggel, a hivatalba sietvén, elő akartam kapni a törölközőt, amit szokás szerint a párnám alatt tartottam. (Többi holmim mintegy 73 százaléka a párna alatt volt, 23 százaléka pedig a matrac alatt.)

— Törölközőt! Hol a törölközőm? — kiabáltam, miközben arcomról a mosdóvíz csorgott.

— Künn szárad az erkélyen — mondotta Jevdokija—Ella—Miki. — Tegnap este kimostam, mert piszkos volt.

— Hogy lehet, hogy nekem évekig nem volt piszkos, most meg egyszerre piszkos lett? — morogtam, miközben a pokrócba törölköztem.

Hamarosan a hivatalban is kellemetlenségem támadt: otthon felejtettem annak a szekrénynek a kulcsát, amelyben a fizetési lajstromok voltak. Két vonalzó segítségével igyekeztem új fizetési jegyzékeket készíteni, délben azonban dühösen hazaszaladtam, hogy a szekrénykulcsokat megkeressem.

A szoba mindjárt szokatlannak tűnt fel; az a csodálatos érzésem volt, hogy odakünn az erkélyen állok s nem a szobában. Az ablakok! — villant át az agyamon. — Jevkodija lemosta az ablakokat!

— Észrevettél valami változást a szobában, amióta hozzád költöztem? — kérdezte Jevdokija—Ella—Miki.

— Hát persze. Elvesztettem az irodaszekrényem kulcsát.

— Nem erre gondoltam. Hanem arra, hogy kitakarítottam a szobát és egész sor ócska holmit kidobáltam. Ugyan, hogy tudtál ilyen rendetlenségben élni?

— Hová dobtad azokat az ócska holmikat? — kérdeztem azzal a gyenge reménykedéssel, hogy az ócskaságok között mégiscsak megtalálom az elveszett szekrénykulcsot.

Egy villával felszerelve hamarosan már ott kotorásztam a szemeteskannákban, miközben a házfelügyelő néma csodálkozással nézte, hogy mit művelek. A kulcsot ugyan nem találtam meg, de valami régi konzervdobozra, vagy repülő tányérra hasonlatos holmi került a lábam elé. Mindenesetre belerúgtam a cipőm orrával...

... Később, a kórházban, elmagyarázták, hogy az ócska doboz holmi közönséges kézigránát volt. Hogy került a szemétre? Nem tudom! Az a legvalószínűbb, hogy a városi köztisztasági hivatal 1944 óta nem hordatta el a szemetet. Akkorjában elég szép számmal akadt efféle apró holmi.

★

A kórházban jól érzem magam. Ismét szabad vagyok. Valamennyi holmimat (100 százalék) újra a párna és a matrac alatt tartom, úgy, hogy végre megint pontosan tudom, mi hol van.

... Az irodából egyébként értesítettek, hogy a szekrénykulcsot megtalálták: ott hevert az asztalon, a telefonkönyv alatt.

(Megjelent a belgrádi „Jezs”-ben. Csuka Zoltán fordítása.)

Bűnözők

Lousianában büntetendő cselekmény fehéreknek szinessel táncolni és sportolni.

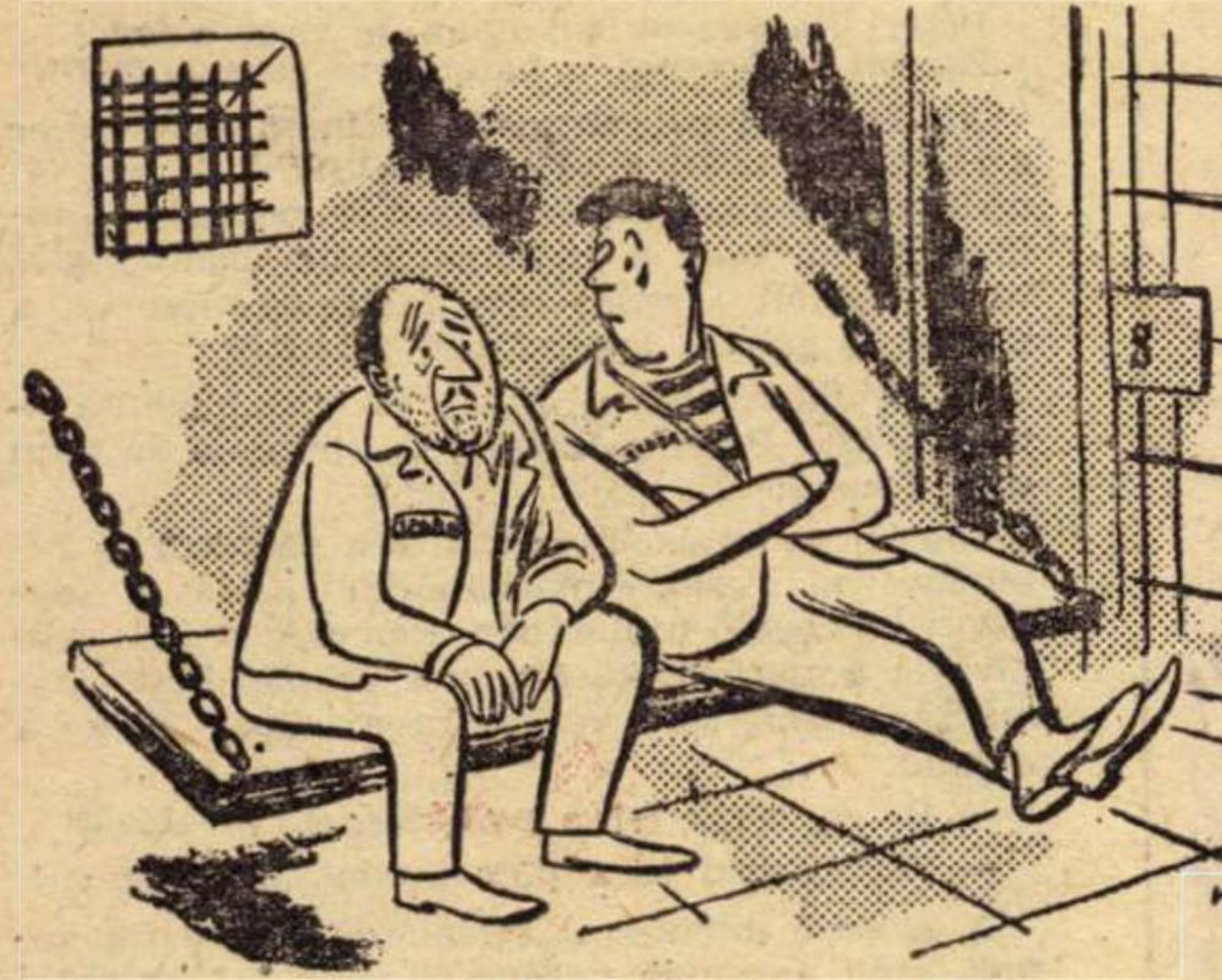

— Maga miért ül?

— Én szvingért. És maga?

— Én gátfutásért...

Melyik téeszben történt ez?

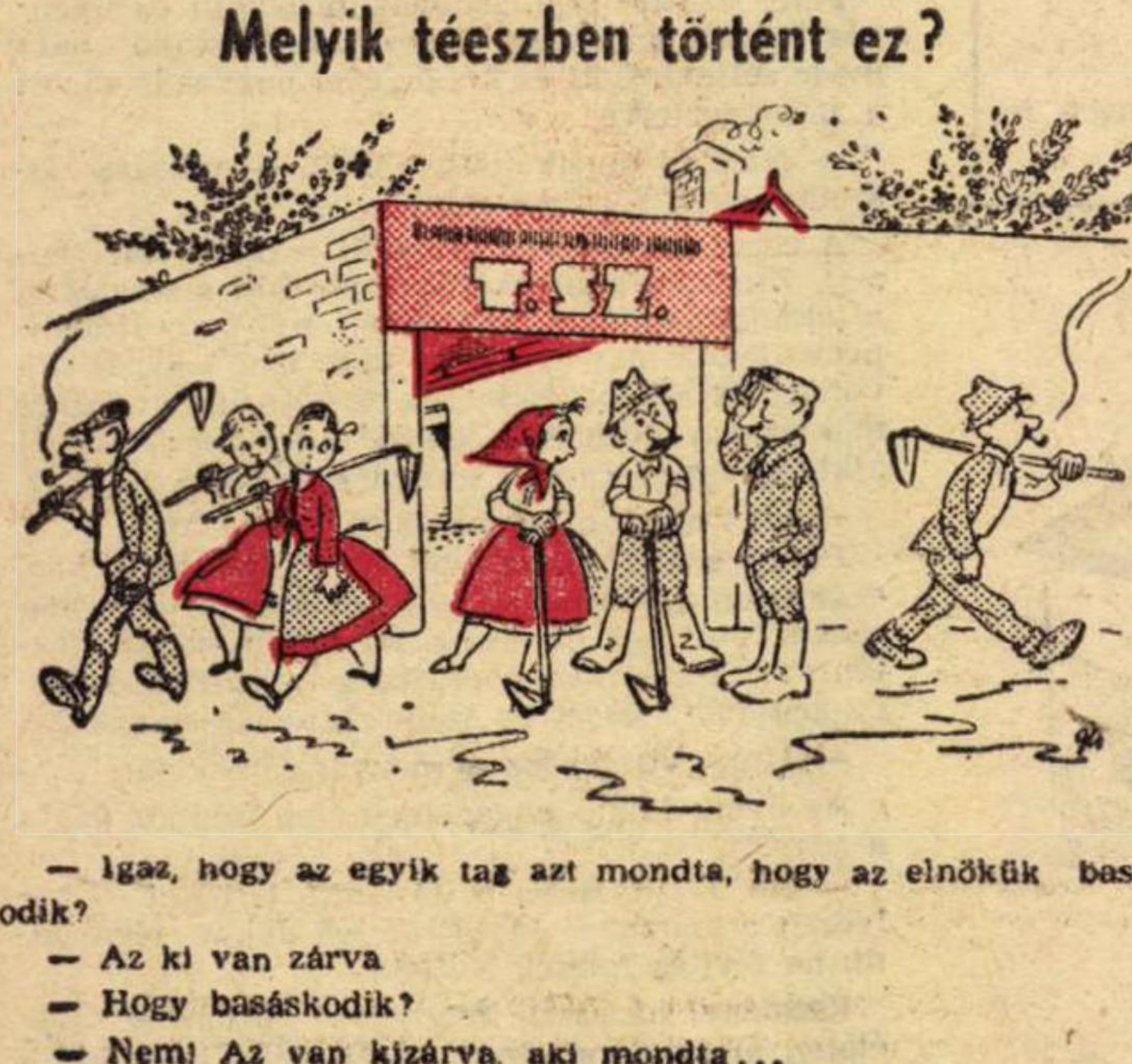

— Igaz, hogy az egyik tag azt mondta, hogy az elnökük basáskodik?

— Az ki van zárva.

— Hogy basáskodik?

— Nem! Az van kizárva, aki mondta...

Az érem másik oldala

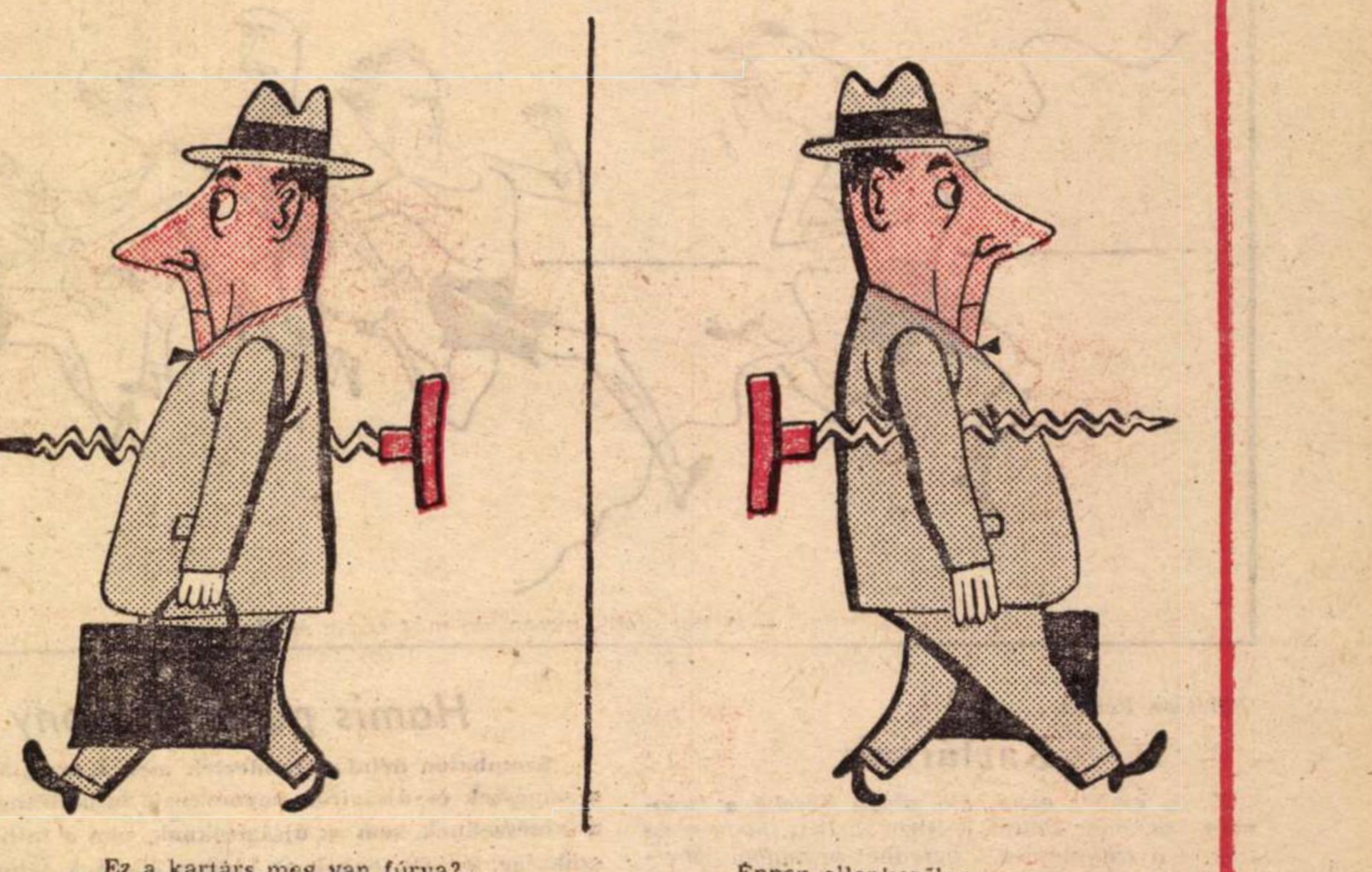

Ez a kartárs meg van fúrva?

Éppen ellenkezőleg...

Az idegenforgalom sajátossága

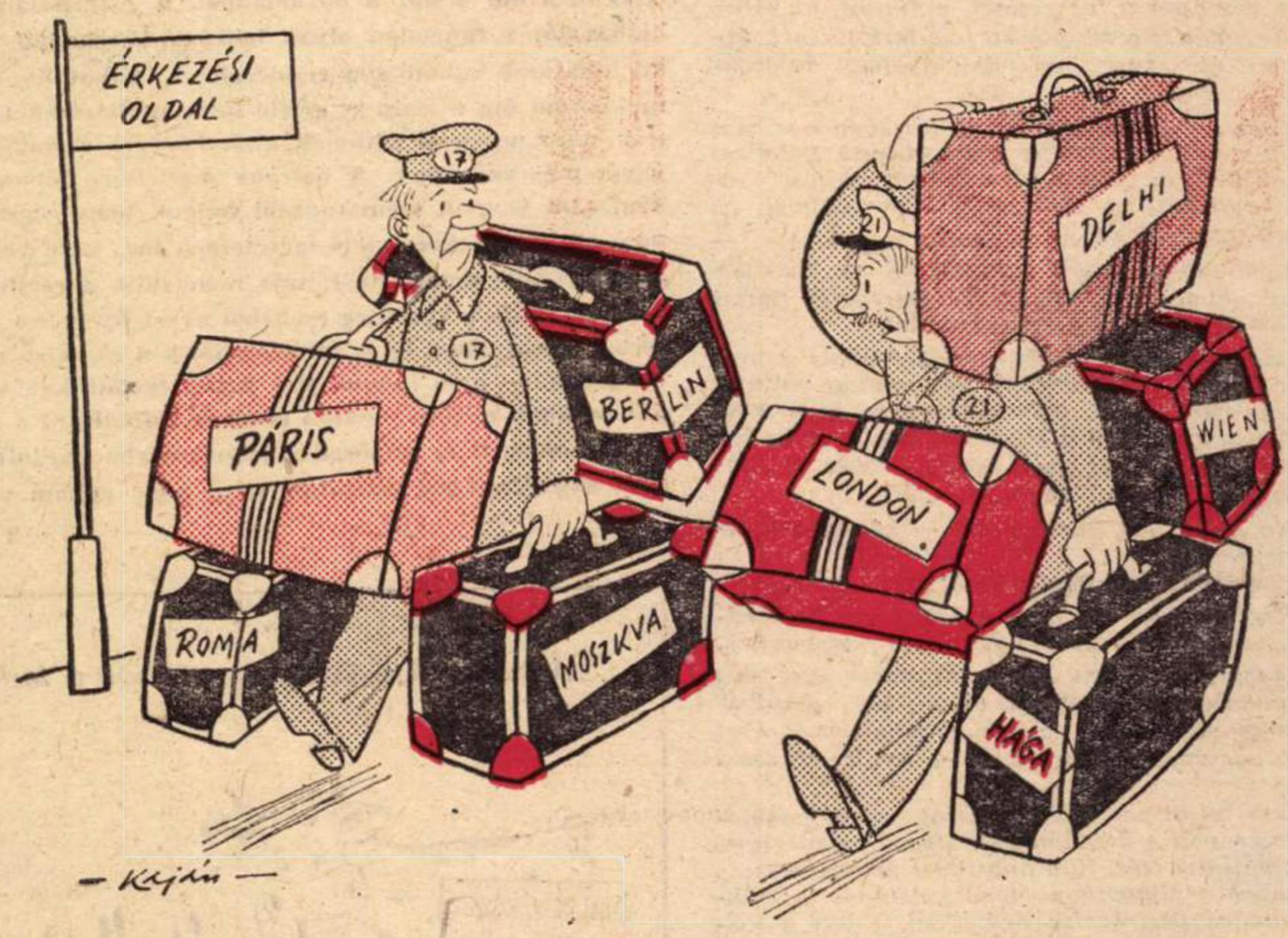

— Nem értem! Amióta áthelyeztek az indulási oldalról az érkezési oldalra, 3 kilót fogytam...

Röptében

Írja: Miklós Deák

Kaland a borversenyen

Nemreg volt a Bács-Kiskun megyei borverseny. Kecskeméten, a megyei tanács tanácstermének halljában versenyeztek a borok. A zsűri úgy kóstolgatta a borokat, hogy nem tudta, kiét issza; mondhatnám, jeligés levélben itták. Általában ízlettek a borok, hiszen az ilyen nagy versenyen az öreg bajnokokat indítják, nem a kiforratlan fiatalokat. Az egyik zsűritag azonban egyszerre hirtelen elfintorította az arcát.

— Szörnyű bor! — mondta. — Ilyen rosszat még nem is ittam! Nem is bor ez, hanem lőre...

És a legrosszabbul pontozta a szóban forgó „lőrét”, amelyről csak a végén derült ki, hogy — a saját bora volt...

Csodálatos kapálás

A Nagykőrösi Gépállomás a traktorosnap alkalmából céljutalmat tűzött ki a traktorosoknak. Az egyik traktorosnak még ötven hold hiányzott a tervből; széjjelnézett a határban, aztán döntött. Nekiment annak a táblának, amit már három nappal ezelőtt megkapált és még egyszer megkapálta. Az, hogy nem volt mit kapálni, egy cseppet sem zavarta őt; nem az ő hibája volt, hogy a gyomok nem nőnek olyan gyorsan. A céljutalmat — természetesen — megkapta, de a nagykőrösi Szabadság téesz elnöke — ez is elég természetes — nem akarja a gépállomásnak ezt a különös kapálást kifizetni. Mert bármennyire szorgalmazzuk is a többszöri kapálást, félóránként mégsem kell.

Alaposan levágta

Élt Nagykőrös városában egy traktoros. Egy szép nyári reggelen felpattant szilaj masinájára és szólt:

— Megyek levágni evvel a jó aratógéppel a nagykőrösi Dózsa téesz őszi árpáját.

Elhatározását tett követte.

A téeszben örömmel köszöntötték a derék traktorost és jó munkát kívántak neki, amit ő, ahogyan dukál, kedves mosollyal megköszönt. Aztán megállapította, hogy még korán van a munkához, nagy a harmat; ezért kis időre elment. Sétája során talált egy csodálatos palackot — nyilván a vendéglőben — azt kinyitotta és kiengedte a palack szellemét. A palack szelleme huncut szellem volt, mert amikor a téesz elnöke késő délután kiment az árpaföldre megnézni, hogy mennyire haladt már a derék traktoros, sajnálkozva kellett tapasztalnia, hogy semennyire, mert ott fekszik a földön, a gépe mellett, azon a ponton, ahonnan el kellett volna indulnia és azon a ponton, amikor az ember már azt se tudja magáról, hogy fiú-e vagy lány. Nem az aratógépes vágta le az árpát, hanem a bor vágta le az aratógépest.

Cserkeszőlői anzix

Nagyszerű kis fürdőhely a Tiszazúgban Cserkeszőlő, gyógyító hőforrással. Csak azt nem érti senki, miért nem szabad a földművesszövetkezetnek a fürdőben cseresznyét és meggyet árulnia. „Szerteköpdösik a magot” — indokolják a tilalom szerzői.

Eddig érthető. De akik a tilalmat hozták, nyilván azt gondolják, hogy csak a fürdő területén vásárolt cseresznyének van magva, mert a vendégeknek cseresznyét a fürdőbe behozni és ott megenni akár mázsaszámra is szabad, ha egyébként bírja a gyomruk.

Ahol így jutalmaznak

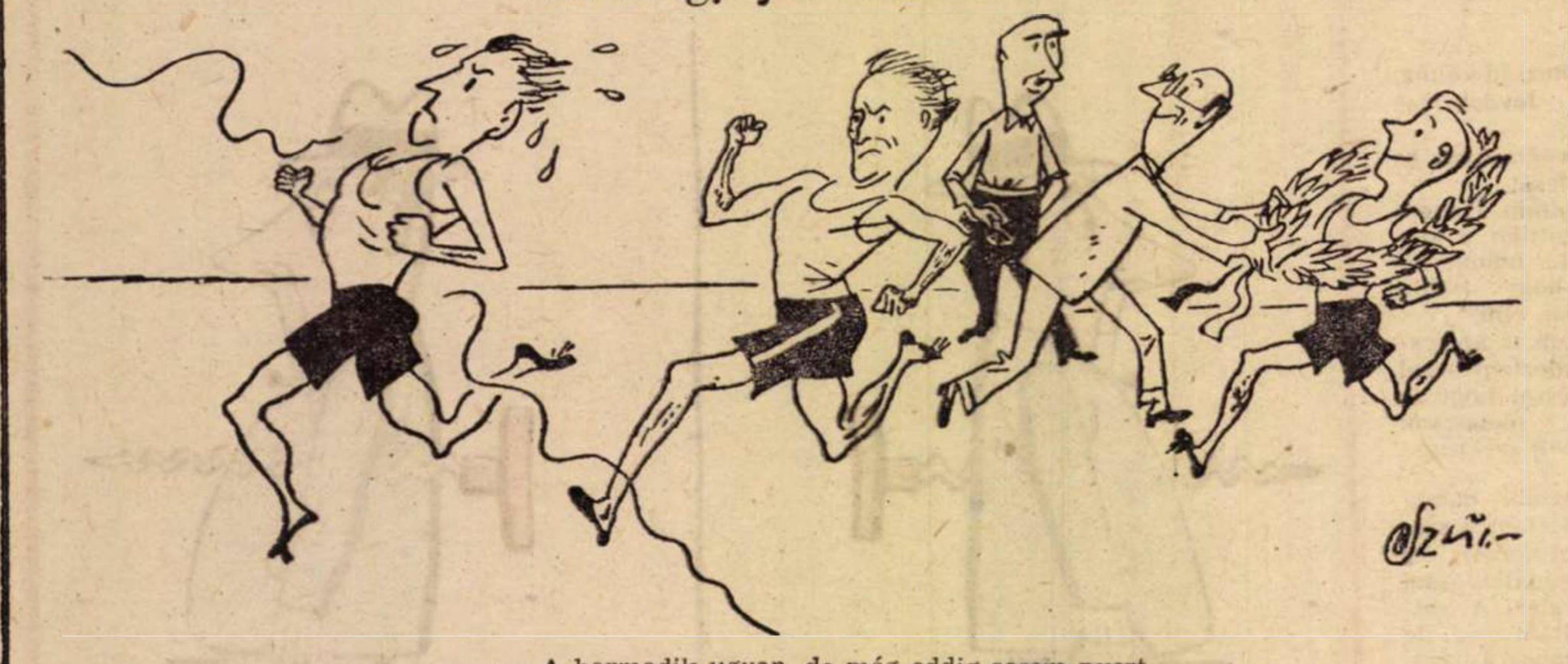

— A harmadik ugyan, de még eddig sosem nyert.

Halász Péter:

Kartársak

Kevés ember akad, aki olyan büszke a tudományára, mint Bálint, a borbély. Igaz, hogy mestere is a szakmájának, hetedhét országból jöhetnének hozzá a borbélyok tanulni. Hófehér és a nyaknál zárt műtősköpenyt hord munka közben, mint az operáló orvosok, borotválás előtt körülményesen készíti elő a műszereit, kését hosszasan feni s azután behatóan vizsgálgatja, többször is megmártogatja fertőtlenítő oldatban, kezeügyébe helyezi a szappant, az ecsetet, a timsót, az alkoholt, mégegyszer a világosság felé tartja kését, aztán lendületet vesz és villámgyorsan dolgozni kezd.

A híres sebészprofesszor is törzsvendége volt vagy huszonöt esztendeje. Igy szólította Bálintot: „kartárs úr!", és őszinte elismeréssel adózott minden alkalommal az asszisztáló kisasszonynak is.

— Kitűnően ad kézre! — szokta mondogatni — igazán bámulatos a lélekjelenléte. S ha jókedvében volt, elmenőben mindig megveregette Bálint arcát: — Mi késelők tartsunk össze!

Egyszer aztán az történt, hogy amikor a professzor bejött borotválkozni, ott találta Bálintot az egyik várószéken, összegörnyedten és nagyon keserves képpel. Még a köszönést is alig tudta kisajtolni a fogai közül, csak nézett a sebészre, kínlódó szemmel és halkan nyöszörgött.

— No, mi a baj, kartárs úr? — kérdezte a sebész ijedten.

A kisasszony halványan válaszolt:

— Kérem, tanár úr, ezen a héten már harmadszor lett rosszul. Nagyon nagy fájdalmai vannak.

Ott ácsorgott Bálint körül három-négy vendég is, részvevően szólongatták, akadt, aki ajánlkozott, hogy hazakíséri. A sebész udvariasan utat kért és odalépett Bálint mellé. — No, lássuk csak, kartárs úr...

Körülbelül öt percig vizsgálódott, aztán nagyjából készen volt a diagnózissal. Magas pulzusszám, erős izomvédekezés, Rowsing-tünet, öklendezés..., előrehaladott állapotban lévő appendicitis, vakbélgyulladás perforációs veszéllyel. Intett a kisasszonynak: — Hozzon, kedvesem, taxit. Amúgyis a klinikára megyek, magammal viszem a kartárs urat. Alaposan meg kell viszgálni. Meglehet, hogy a vakbél kellemetlenkedik.

A tanár gyakorlott szeme nem tévedett. Másfél óra múlva készen állott a klinikai diagnózis, alátámasztotta a véleményét. Ez délelőtt tizenegykor történt, az ügy sürgősnek látszott, negyedkettőkor helyi érzéstelenítéssel megoperálta Bálintot. — Nyugalom, kartárs — mosolygott rá, amikor fölfektették a műtőasztalra — mi, késelők, tartsunk össze.

Másnap délelőtt, vizit alatt, széket húzott Bálint ágya mellé, leült, megnézte a pulzust — minden rendben volt. Megveregette a beteg arcát, ránevetett: — Hát megvolnánk, kartárs úr. Pedig nem volt sok híja, hogy átborotválja magát a másvilágra a vakbele. Teljes situs inversus, ez könnyen megtéveszthetett volna, az appendix felcsapva feküdt és mégis rácsmetszéssel kellett operálni, mert ezután áll be leginkább a restitutio ad integrum, ami rendkívül fontos. Hiszen ért engem, kartárs úr!

Bálint kerekre tágult szemmel nézett a sebészre. Aztán bólintott.

— Ismerem az ilyesmit — mondta végül csöndesen —, tanár úrnál is mennyire kellett mindig vigyázni. Tetszik tudni, van egy rossz szokása tanár úrnak. Amikor a nyaki tájon borotválok és a bőr megfeszül, rendszerint nyelni szokott, az ádámcsutka megmozdul s ilyenkor egy pillanat alatt beleszaladhat a kés. Micsoda finom késkezeléssel kell dolgoznom, mindig csak futva érinteni a bőrt, hogy úgy mondjam, fölkészülve a nyelésre, hogy ha kell, rögtön az áll alá futtathassam a kést.

A sebész őszinte csodálkozással nézett Bálintra:

— Nyelni szoktam? Igazán, nyelni szoktam? Ebben a kínos helyzetben? — hálásan tette a kezét Bálint paplanon nyugvó kezére. — Köszönöm, kedves kartársam, hogy így vigyáz rám. Maga most először jött a bicskám alá, de én a magáé alá huszonöt esztendeje, mindennap...

S ki tudja, meddig hálálkodott volna még, ha Bálint egy elhárító mozdulattal nem jelzi: „O, szóra sem érdemes, semmi az egész..."

Hamis pénz jótékony célra

Szombaton délután rendezték meg a margitszigeti Úttörő-pályán a színészek és újságírók úgynevezett futballrangadóját, amelyre sem a színészeknek, sem az újságíróknak, sem a futballsportnak nem volt szüksége. Sajnos, ennek az idétlen ötletnek kitűnő előzetes hírverése volt, lapjainkban és a rádióban egyaránt. A hiszékeny közönség rendkívül nagy számban ugrott be a városban mindenfelé kiragasztott plakátoknak, amelyek a kacagtató mérkőzésen kívül színésznők kerékpárversenyét, tombolát, zenekart, konferansziét, Dongó-motort is ígértek, a búr a búr a búrkalappal. A gátlástalan reklám nem volt hiábavaló: a rangadón olyan botrány kerekedett, hogy magam sem kívánhattam különbet a rendezőknek, holott én már zsenge gyermekkorom óta utálom az efféle hecc-mérkőzéseket, akár színészek és írók, akár nősek és nőtlenek, akár kövérek és soványak között kerüljenek megrendezésre. A botrány részleteire kitérnem nem érdemes. Jómagam is csak szemtanúktól tudom, hogy tömegverekedés, riadóautó s a plakát kecsegtető ígéreteinek meg nem valósulása jellemezte a „rangadót", amelynek rangja nem válik a rendező színészklub díszére és adója a közönség zsebéből nyert befizetést. A nyomtatott műsorból látom, hogy én is ott szerepelek a cserejátékosok névsorában. Mi jogon, — nem tudom. Két héttel ezelőtt kaptam ugyan egy kérdőívet, hogy milyen poszton óhajtok futballzani a színészek ellen, de az ívet azonnal és dühösen a papírkosárba hajítottam. Örömmel elegyes sajnálkozással állapítom meg, hogy nekem volt igazam.

TABI LÁSZLÓ

A káros vizinövények gátolják a haltenyésztést

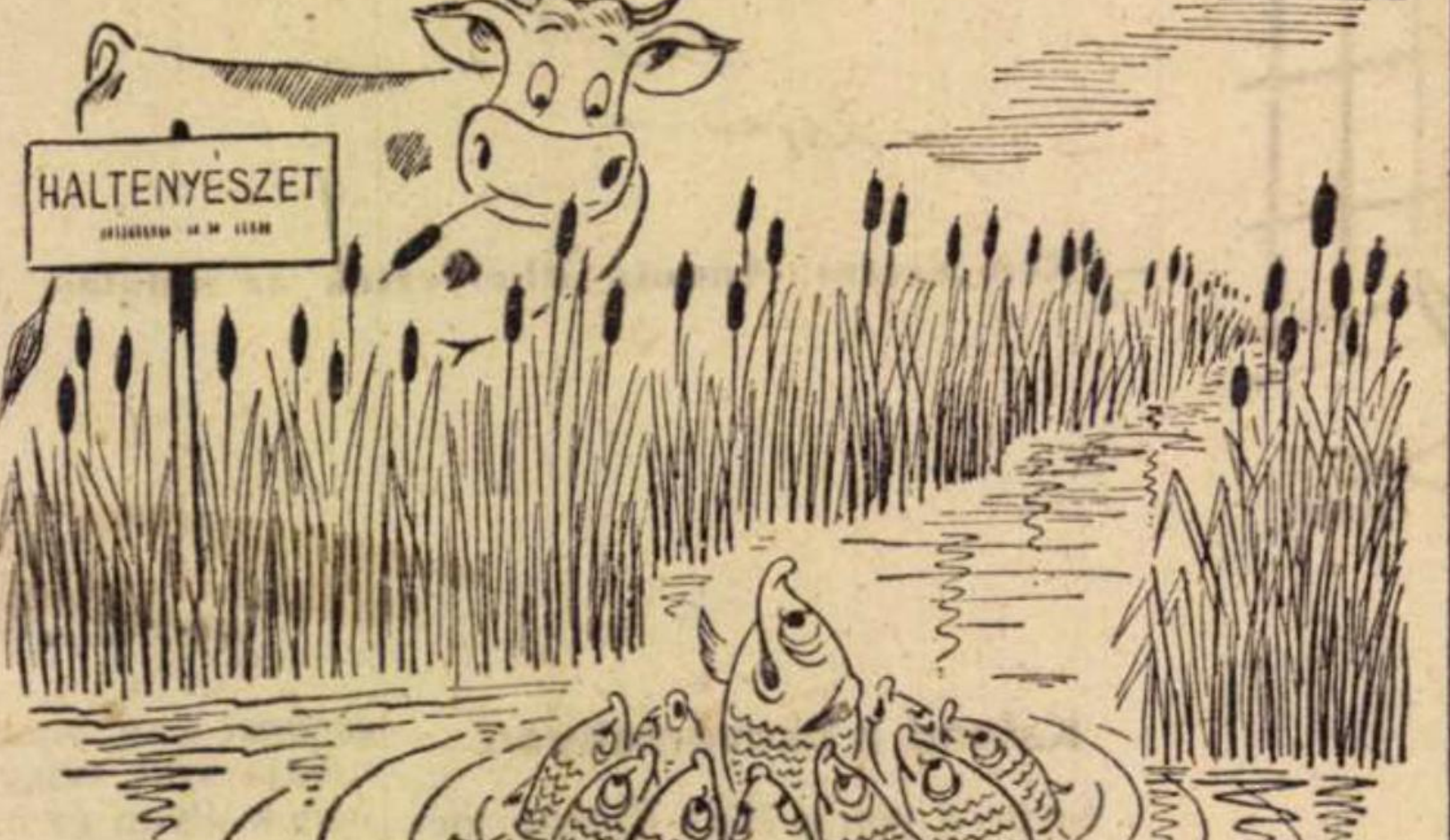

— Sírja ki nekünk Riska néni, hogy silózzák ezt fel, mert mi némák vagyunk!

Ahol túlzásba viszik a tisztasági versenyt

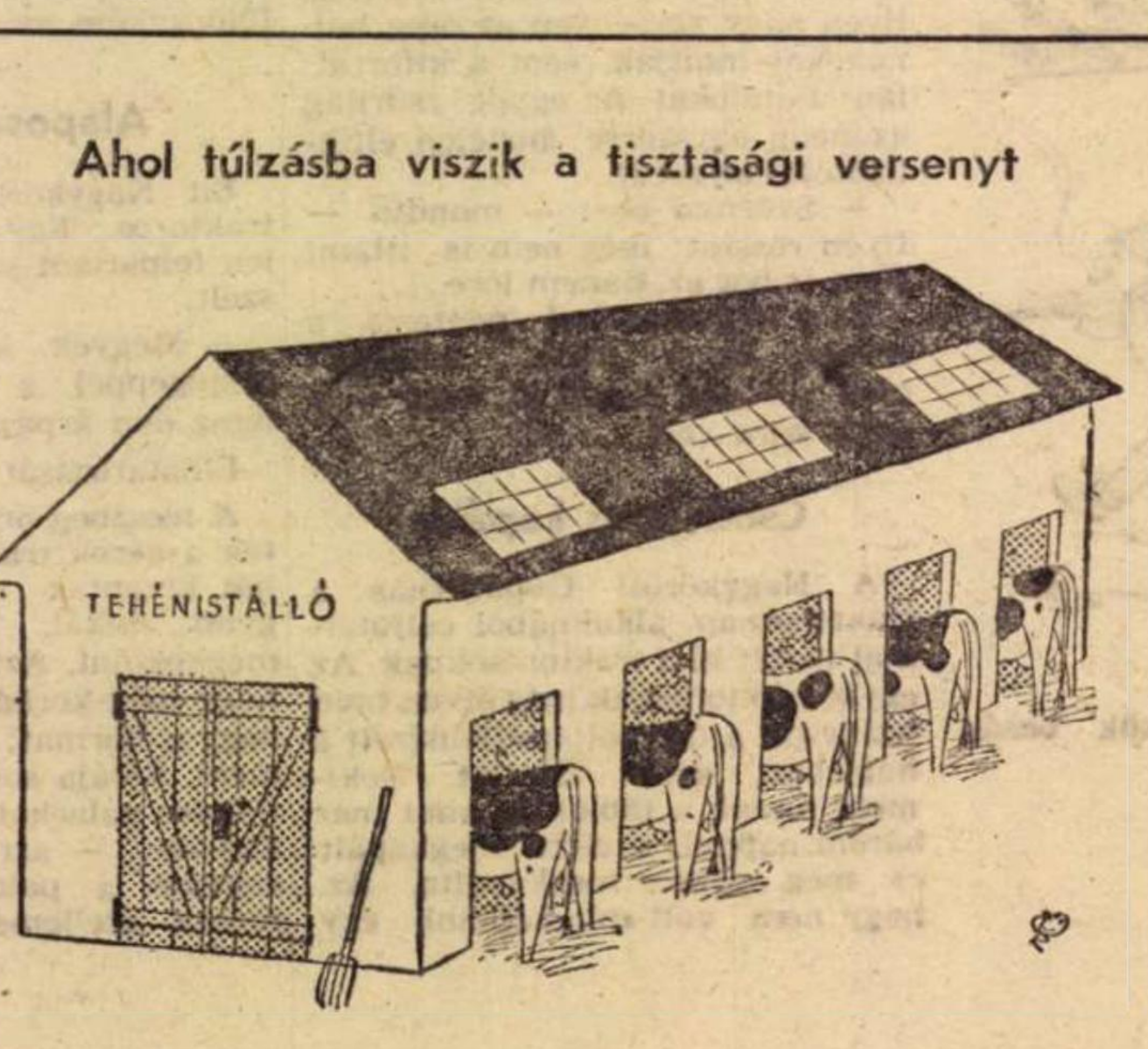

Élénk kisfiú az üdülőben

Több kolléga megénekelte: jaj annak a humoristának, aki nem rendelkezik saját gyerekkel. Senkisem látja el a gyermektelen árvát jó ötletekkel, aranyos „bemondásokkal" és eredeti gyermekszáj-történetekkel, amelyek széles körben oly nagy közkedveltségnek örvendenek.

Érthető örömmel fogadtam tehát az üdülőben a vezető kartárs kecsegtető közlését:

— Nyaral itt most nálunk egy kisfiú, Péternek hívják, csudapofa, arról aztán lehet írni bőven!

Amúgy is felcsigázott érdeklődésemen még egyet feszített:

— A mamája nagyon csinos.

Vacsora közben sikerült megismerkednem Péterrel. Sorra látogatta az asztalokat. Akit rokonszenvesnek talált, annak benyúlt a tányérjába, a többieknek automata vízipisztollyal locsolta a marhapörköltjét. Engem az új vendégnek kijáró bizalmatlansággal fogadott és arra a kissé sematikus kérdésemre, hogy hány éves vagy, így felelt:

— Fejbelőlek a puskámmal!

Helyette a csinos mamától kaptam érdemleges választ:

— Öt éves vagy, ugye, Péterke?

Majd hozzám fordulva, a gyermek helyett önkritikát gyakorolt:

— Kicsit élénk a kisfiú.

Egy bajúszos vendég, akinek a mama szemmelláthatóan jobban tetszett, mint a gyerek, hangosan szólt közbe:

— Inkább élénk legyen, mint mulya. Amikor ekkora voltam, mint ő, már flaubert-puskával lőttem a csókákat.

Péter erre minden átmenet nélkül bömbölni kezdett, puskát és csókát követelt.

— Édes pofa! — áradozott a bajúszos és áhitattal nézte a mamát.

Péter nem tiltakozott a személyi kultusz túltengése ellen, abbahagyta a sírást és termékeny vitába kezdett asztalszomszédjával, a háromnegyednégy éves szöszke Zsuzsikával, aki pontosan olyan lófark-frizurát viselt, mint a mamája. Hiteles jegyzetek alapján a krónikásnak módjában van közölni a vita pontos szövegét:

Péter: Én vagyok a katona, te vagy a fogó!
Zsuzsi: *Én* vagyok a katona, te vagy a fogó!
Péter: *Én* vagyok a katona, te vagy a fogó!
Zsuzsi: *Én* vagyok a katona, te vagy a fogó!

A párbeszéd még tizenötször ismétlődött, ekkor aztán Péter letért a vita elvi síkjairól és egy tányérral úgy vágta fejbe Zsuzsikát, pontosan a lófark fölött, hogy a kislány éktelen bömböléssel végigvágódott a szőnyegen. Meghökkenésemet a vendégek gúnyos legyintéssel fogadták.

— Tulajdonképpen nagyon szeretik egymást — magyarázta Péter mamája —, sajnos, az én fiam egy kicsit élénk.

Zsuzsit az anyja levonultatta a pályáról és Péter most már csak a marhapörkölt illatával osztozott az ebédlő uralmában. Percekig semmi sem zavarta a szertartásos étkezést, csupán Péter mamájának ismétlődő vezényszava törte meg a csendet:

— Péter, vedd fel a pulóveredet, megfázol!

— Péter, vesd le a pulóveredet, kimelegszel!

A gyerek mindig az ellenkezőjét csinálta annak, amit az anyja parancsolt és a ravasz szülő ennek tudatában, mindig az ellenkezőjét kérte annak, amit óhajtott. Cinkosan mosolyogtak össze a vendégek, amikor a mama jelentősen elharsogta:

— Péter, kilenc óra, megtiltom neked, hogy lefeküdjél!

Péter ezúttal szófogadónak bizonyult és lefekvés helyett a buzgón játszó zongoristanő háta mögé settenkedett és kis öklével nagyokat vágott a Bösendorferre.

— Nagyon muzikális a kölyök — rebegte átszellemülten a csinos mama.

A zenei intermezzo után új jelenet következett. Zsuzsika kényeskedve visszajött a színtérre, affektáltan húzta a lábacskáját, mint egy futballprimadonna, aki egy fault után ismét a pályára vonul. Egyenesen Péternek tartott és a nőket már zsenge korban jellemző következetességgel ajkbiggyesztve csupán ennyit mondott:

— Én vagyok a katona és te vagy a fogó!

Péter ezúttal nem volt vitatkozó kedvében, egyenesen a tányérhoz nyúlt és meglóbálta a kezében mint egy diszkoszt. És ekkor csoda történt. A csinos mama lefogta a lendületes dobásra készülődő kezet és szemrehányóan mondotta:

— Hogy viselkedsz a menyasszonyoddal?!

Az élénk kisfiú engedelmesen a földhöz vágta a tányért.

— Na, látod, tudsz te jó kisfiú is lenni — helyeselt a mama. — Majd ráértek akkor civakodni, ha férj és feleség lesztek.

Eszményi házasság lesz, annyi bizonyos. Egy életen át vitatkozhatnak majd rajta, hogy ki a katona és ki a fogó.

Stella Adorján

Kulturfront

Gádor Béla:

Népszerűség

— Idefigyelj öregem — erőszakoskodott barátom, Slapaj Dénes, az országosan ismeretlen újságíró, — én téged meg foglak támadni, úgy meg foglak támadni hírlapi úton, hogy belefeketedsz. — Eszelős tekintetét várakozásteljesen függesztette a stiriai metéltre, amelyet éppen fogyasztottam. Ebédnél ültünk.

— Akkor szép az élet, ha zajlik — válaszoltam, mert nem szeretem izgatni magamat ebéd közben. Slapaj szárnyakat kapott szellemes válaszomtól.

— Megírom, hogy nem tudsz magyarul, hogy koloradó bogár vagy a nemzet testén. Azt is megírom, hogy 550 forintért csináltattál egy citromsárga szandált egy maszeknél. Fasírtot csinálok belőled, kedves barátom . . .

— Mindenki a saját szerencséjének a kovácsa — mondtam és ettem tovább a metéltet. Slapajnak szikrázott a szeme a dühtől:

— Veled nem megy az ember semmire, te képes vagy és nem is válaszolsz majd a cikkemre, amilyen halvérű vagy. Pedig ez a lényeg, nem érted? Nem akarok kimaradni a konjunkturából. Nyolc éve vagyok újságíró és a kutya se ismeri a nevemet. Nézd meg Kovásznait, aki operettben dolgozik. Írt két cikket az operett ellen (á 250 Ft) és ma népszerűbb, mint a Kazal László. Vitáznak vele, elmondják ennek meg annak, szóval forog a neve, megismerik. Pál Frici például a kabarészakmába dolgozta be magát, azóta egyfolytában szidják és becsmérlik, de névvel, érted barátom, névvel! Most úgy hallom, párhuzamos életrajzot ír, mint Plutarchos. Balassi Bálint munkásságát veti egybe Szenes Ivánéval. Tízezer példányban fogják kiadni . . .

Slapaj reszketett a boldogtalanságtól és könyörgésre fogta a dolgot.

— Hadd támadjalak meg . . . Lótetűnek foglak nevezni, meglátod, milyen népszerű leszel . . .

— Hagyj nekem békét, én nem vitázom. Támadd meg Veres Pétert, vagy Urbán Ernőt . . .

— Megőrültél? Támadni csak a könnyű műfaj területén szabad, ahol még nincsenek eredményeink . . . Megvan! Adtál egy tippet! Megtámadom az egész könnyű műfajt szőröstül-bőröstül. A zenés vígjátéktól egészen a lóversenyig. Kimutatom, hogy egyetlen élő humoristánk van csak és az is meghalt. Mikszáth Kálmánnak hívták . . .

Ifjú barátom telve tetterővel ugrott fel az asztaltól és elviharzott. Két hét múlva egy kórházi ágyon láttam viszont, a feje úgy be volt bugyolálva, hogy csak az egyik eszelős szeme pislogott rám szemrehányóan:

— Nekem semmi sem sikerül — sóhajtotta. — Úgy beletámadtam a könnyű műfajba, hogy csak úgy füstölt. Senki sem válaszolt rá, ellenben két vad humorista tegnap este megpofozott a Légszesz utcában.

— Az lehetetlen. A humoristák mind gyenge emberek, kivéve Királyhegyi Pált, de ő nem verekszik. Téged két atléta verhetett el, akik szeretnek kacagni . . .

— Lehet. Az egyik azt mondta, hogy olyan laposra fognak verni, mint amilyen a cikkem volt. És valóban olyan laposra vertek . . .

— Ilyen az élet . . . — mondtam, mert éreztem, hogy valahogy mégis csak össze kell foglalnom az eset tanulságát.

KRITIKUSOK

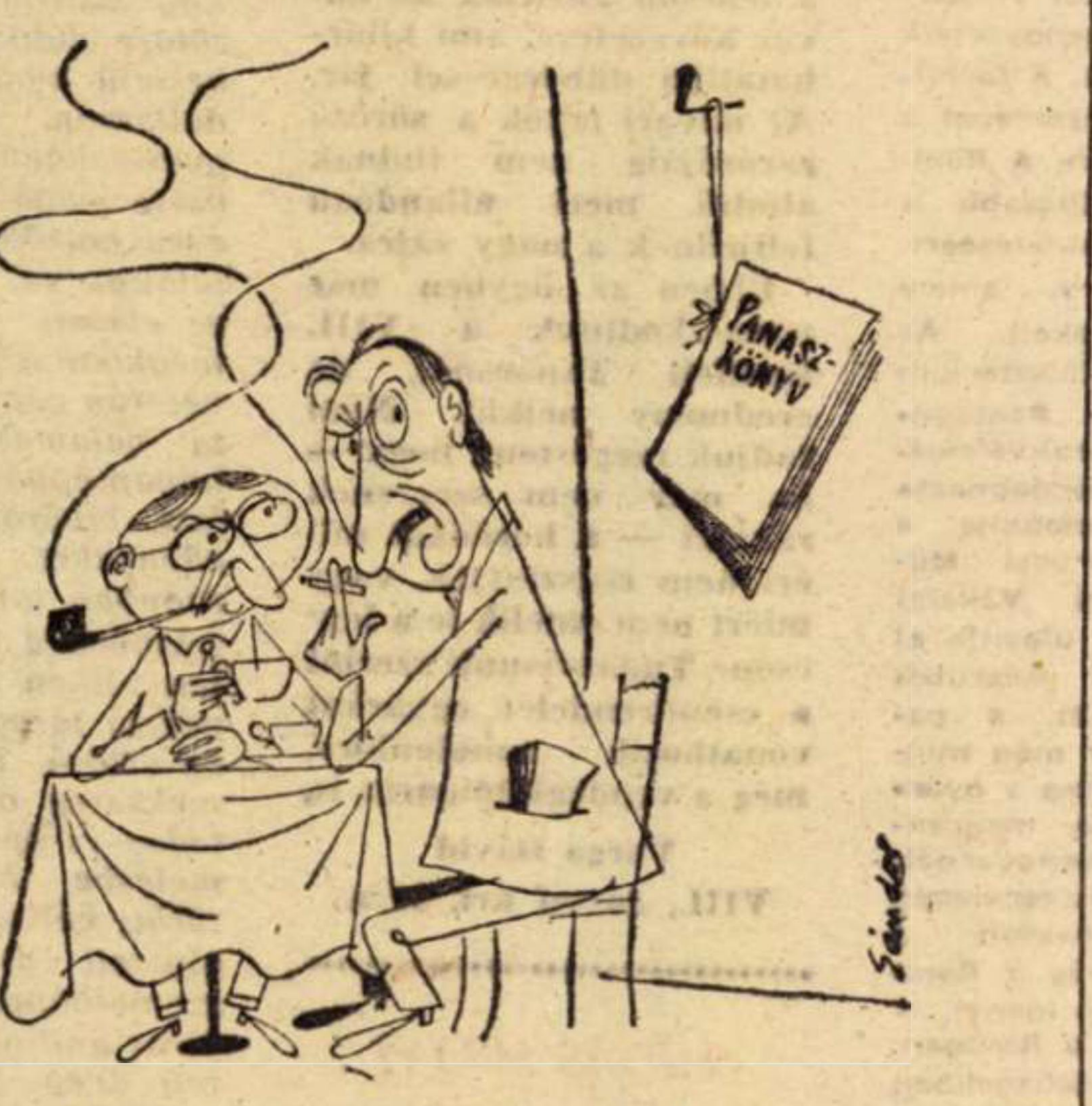

— Pesszimista mű lehet. Levágjuk . . .

Tétova író

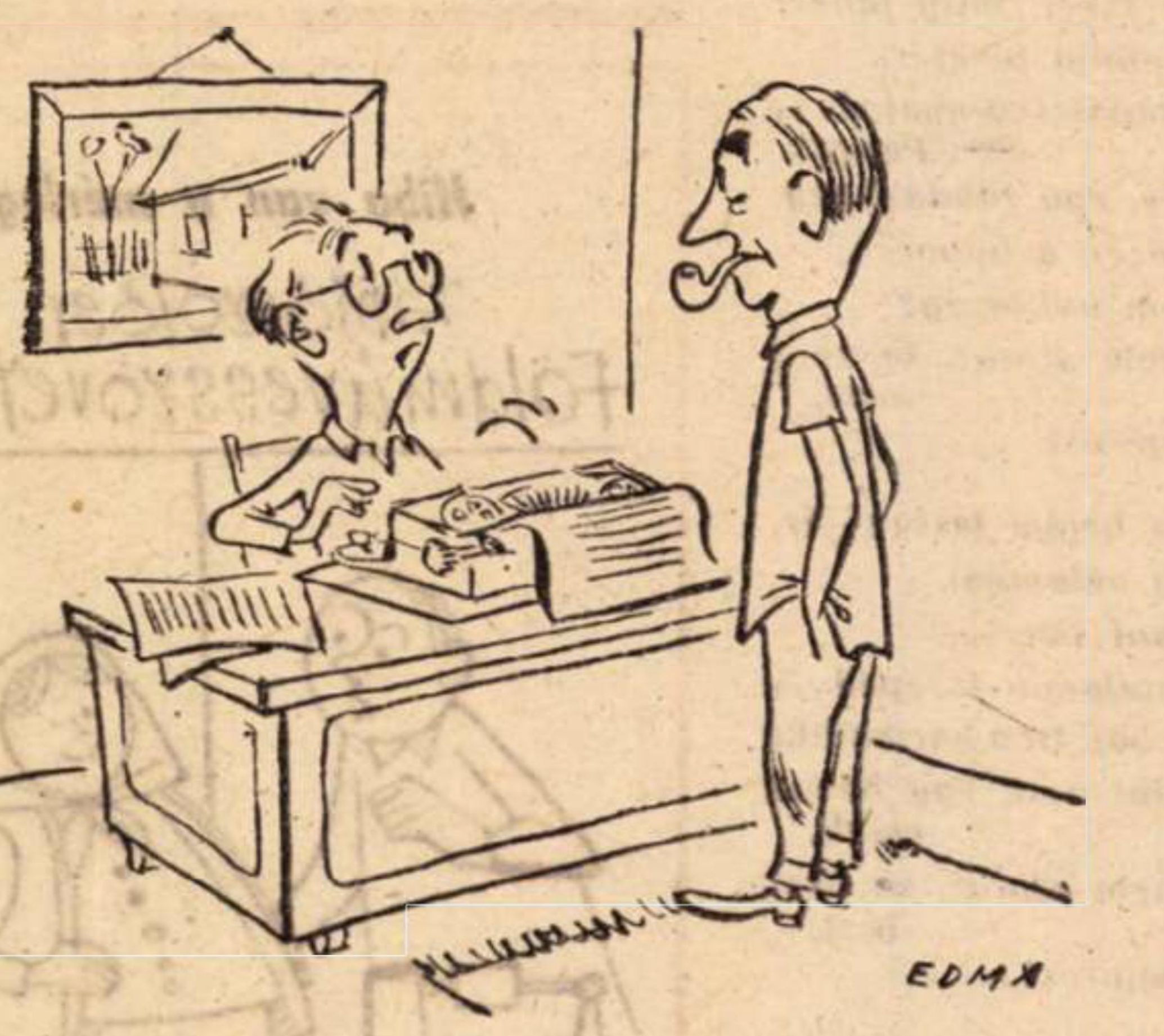

— Mit csinálsz?
— Egy hosszabb művön dolgozom.
— És miről szól?
— Még nem tudom . . .

Egy kis gyakorlat

(Az Operaház a margitszigeti „Bahcsiszeráji szökőkút" előadásához az Állatkertből tevéket szerződtetett.)

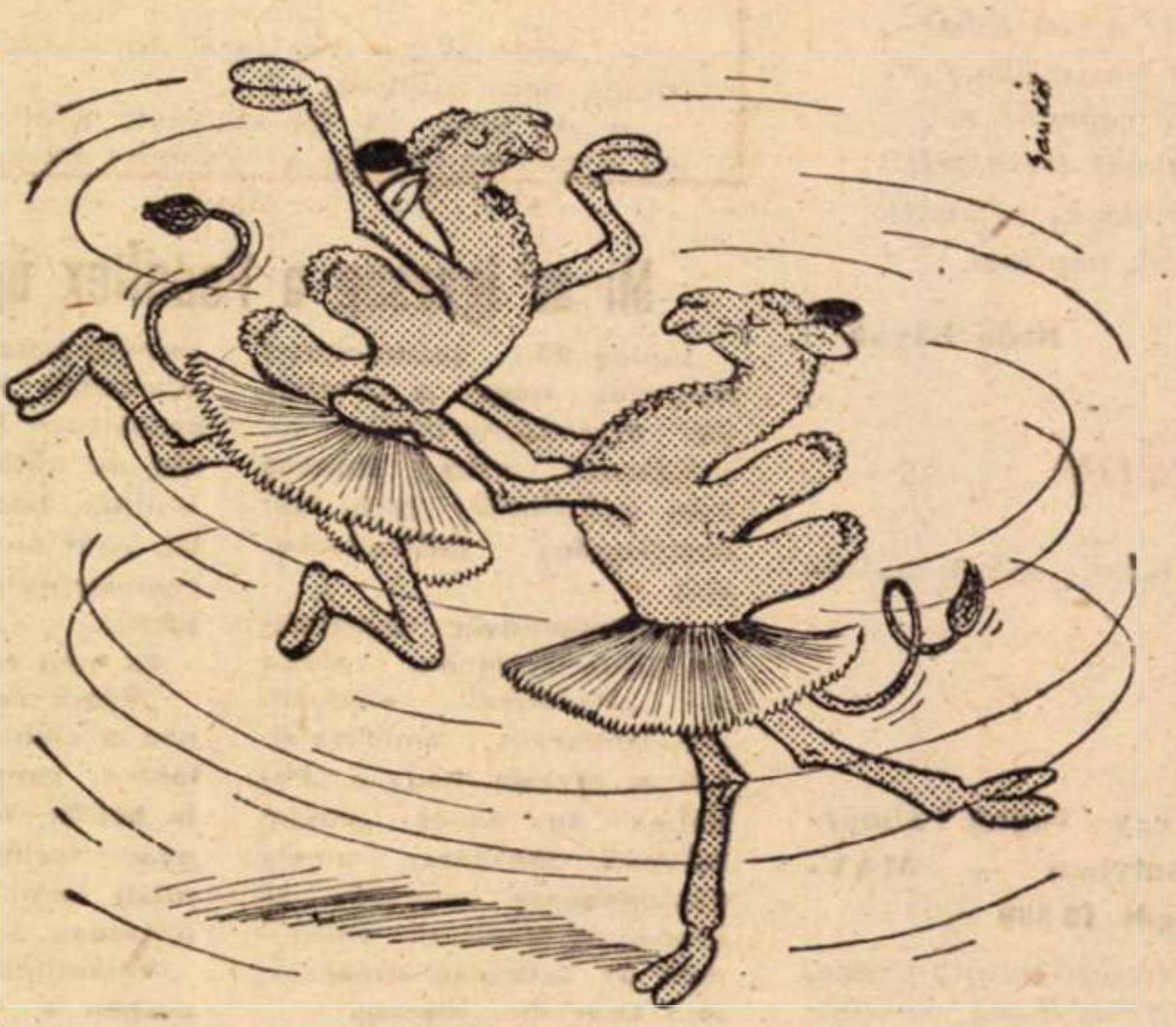

— Fog ez menni . . .

Zalaegerszegen történhetne

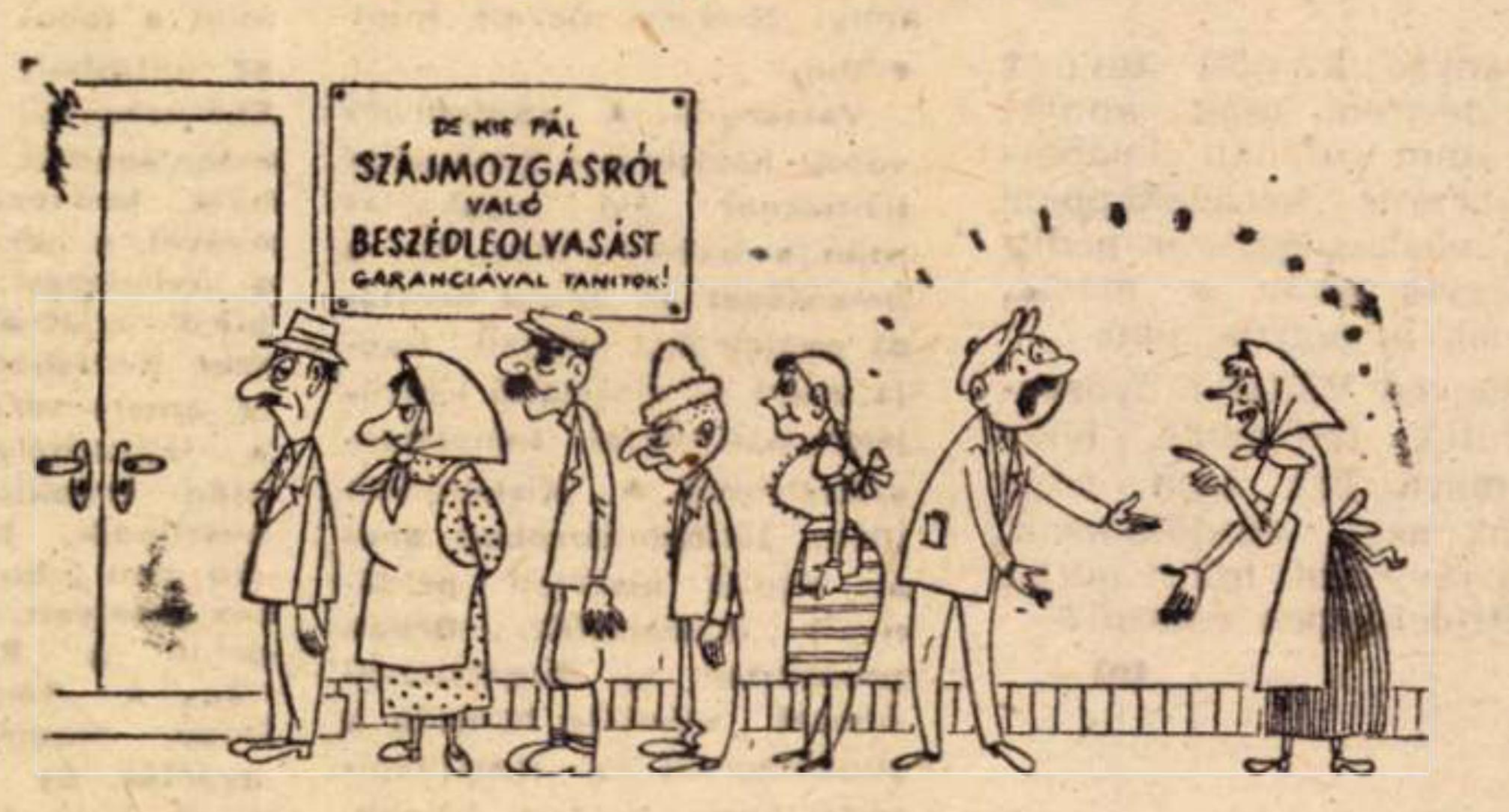

— Itt állnak sorba? Hiszen maguk mind kitűnően beszélnek, hallanak!

— Az igaz. De szeretnénk megérteni a moziban a magyar filmek szövegét is . . .

Az igazi értékmérő

Peleskei, a szerkesztő, elégedetlen arccal ült íróasztalánál. Gyomra körül furcsa űrt érzett, bár éhes nem lehetett, hiszen csak az imént fogyasztott el két elvi cikket és egy leleplező irodalmi riportot. Valami csemegére vágyott. Durcásan lapozgatni kezdte az előtte fekvő kézirathalmazt. Egyszerre felcsillant a szeme. Megpillantott egy gusztusos kis versikét.

— Ez az! — csámcsogta derűsen —, verset már időtlen idők óta nem ettem!

Ízlésesen feltálalta magának, majd haladéktalanul hozzálátott. Mindenekelőtt megnézte, hogy a verset ki írta, mert nem mindegy, hogy mivel él az ember. És ekkor kiderült, hogy baj van. A szerző elfelejtette a versét aláírni.

— Ki adhatta be? . . . Ki adhatta be? — töprengett magában, aztán abbahagyta a gondolkodást, mert tudta magáról, hogy elképesztően feledékeny.

Nem könnyű a tárgyilagos szerkesztő dolga. Ha ugyanis ezt a verset Kondor írta, akkor a vers kétségkívül egy verkli-sláger nívóján mozgó, igénytelen tákolmány. Tetszhetik bár sokaknak, de már bocsánat, Kondor az csak Kondor. Ha azonban Pedrőczi írta volna netán, akkor minden kétséget kizáró tény, hogy a műből optimista derű, sőt, derűs optimizmus szárnyaló illata árad, illetve áradó illata szárnyal. Lehet egyébként, hogy Beregszalóki a vers szerzője. Ez esetben a második sorban előforduló „nemde" szócska ízléstelen érzékiséget takar. No, de mi van akkor, ha Berkenye írta a verset? Lehet-e tagadni a vers homéroszi pátoszát? Nem látja-e mindenki a verslábak karcsú és kecses hajlatait?

— Ó, ez a gyilkos bizonytalanság! Hogyan közöljem, ha nem tudom, ki írta?

Mert ő a művet sohasem választotta külön a művelőtől. Őszinte perceiben büszkén vallotta meg önmagának, hogy nem hagyja magát elkábítani a mű erényeitől és nem kedvetlenítik el az esetleges gyengeségei. Szerkesztői pályafutása alatt valahányszor döntenie kellett egy írás sorsa fölött, lelkiismeretesen így szólt hozzá: „Mutasd meg a szülőd, s megmondom milyen vagy!" Nem, ő sohasem hebehurgyáskodott. Lelkiismeretesen becsülte azokat, akik köztiszteletben álltak. Rajtuk kívül csak önmagát becsülte, s így mindig megvolt a kialakult véleménye.

Még egyszer elolvasta a költeményt, hátha felismeri a szerzőt a stílusáról — hiszen jól tudjuk, minden költőnek megvan a maga sajátos stílusa.

— Ismerős, ismerős a dolog! — dünnyögte magában. — Valahol már találkoztam ezekkel a sorokkal . . . — Nem jutott dűlőre. — Eh, nézzünk valami mást! — legyintett bosszúsan, de az ügy nem hagyta nyugodni.

Ekkor lépett be hozzá szerkesztőtársa, akinek tekintetében udvarias öröm csillant föl, amikor megpillantotta a kéziratok tetején a verset.

— Megtaláltad? — udvariaskodott tovább hangosan is — azonnal adjuk le a nyomdába, nehogy megint hónapokig kallódjon! . . .

— De . . . de . . . ki írta? — kérdezte Peleskei, ökleit meggyötört homlokára szorítva.

— Hát nem emlékszel? — nevetett a szerkesztőtárs. — Nem ismersz rá? . . . Te!

Peleskei szívéről nagy kő esett le. Végre erről a versről is megvolt a kialakult véleménye. Haladéktalanul betette a lapba.

Országh György

Képek a megnövekedett zenekar-forgalomról

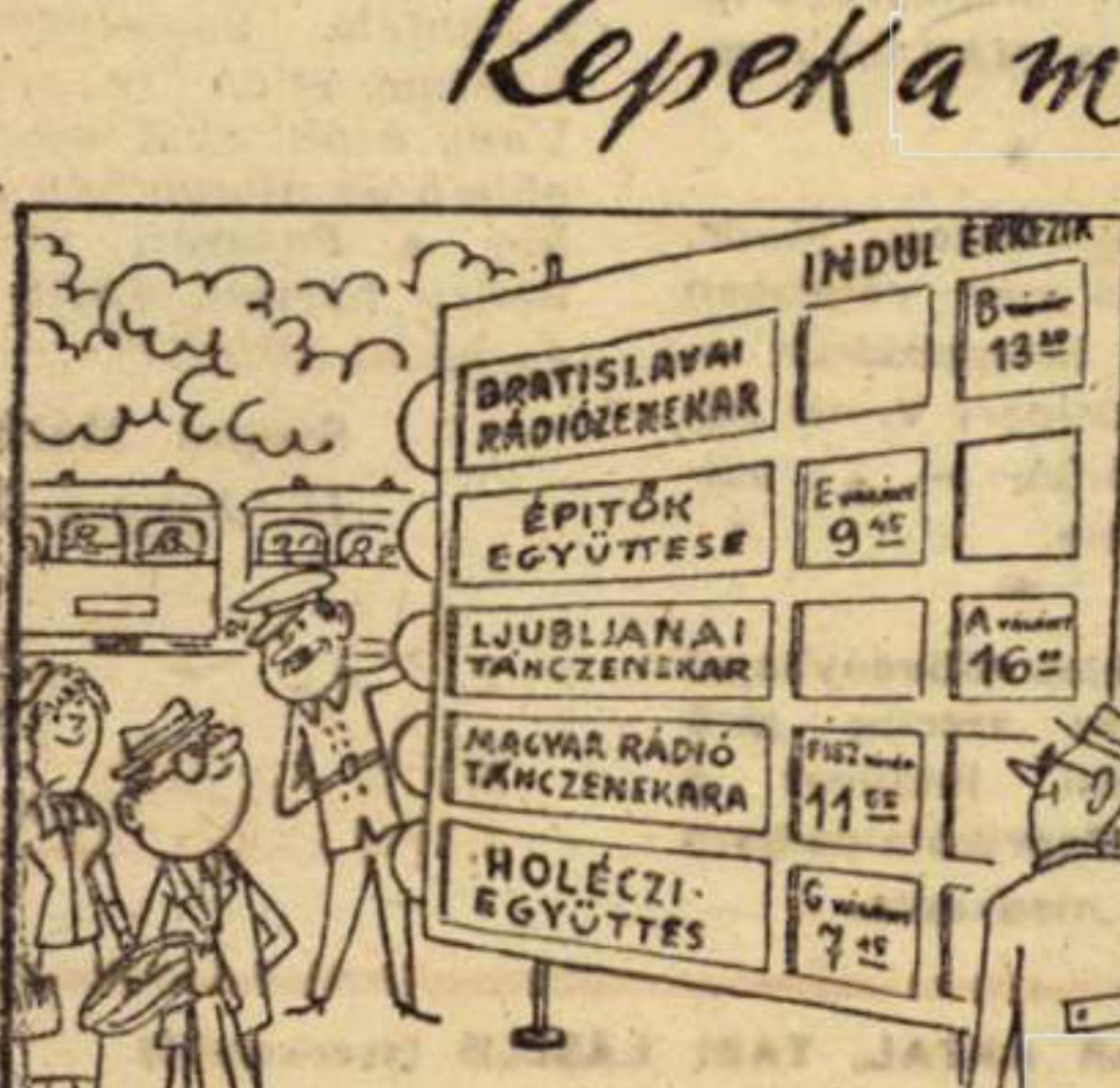

Az udvarias állomásfőnök ötlete.

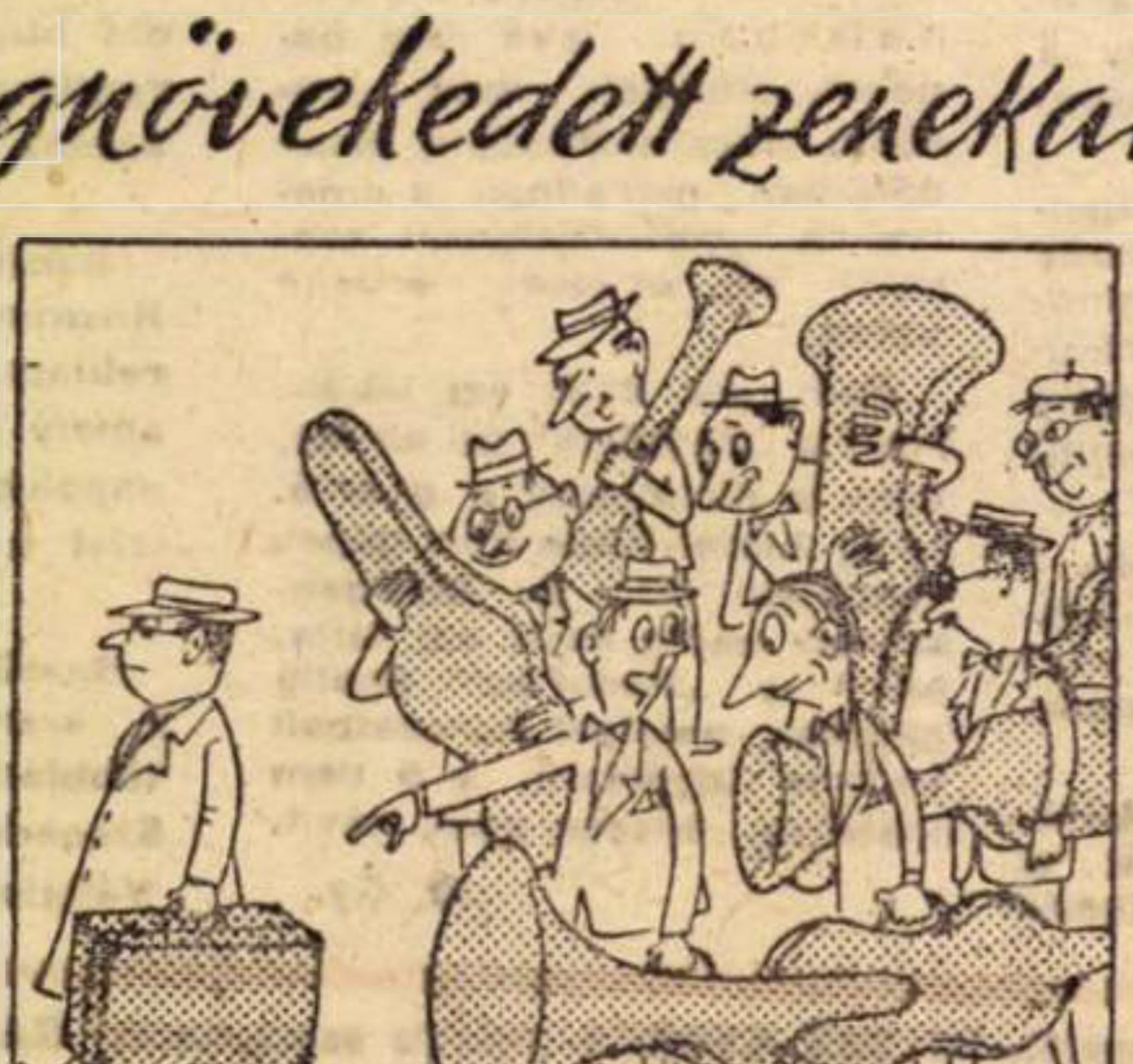

— Mit gondolsz, mi lehet az a furcsa, négyszögletes hangszer annál a pasasnál?

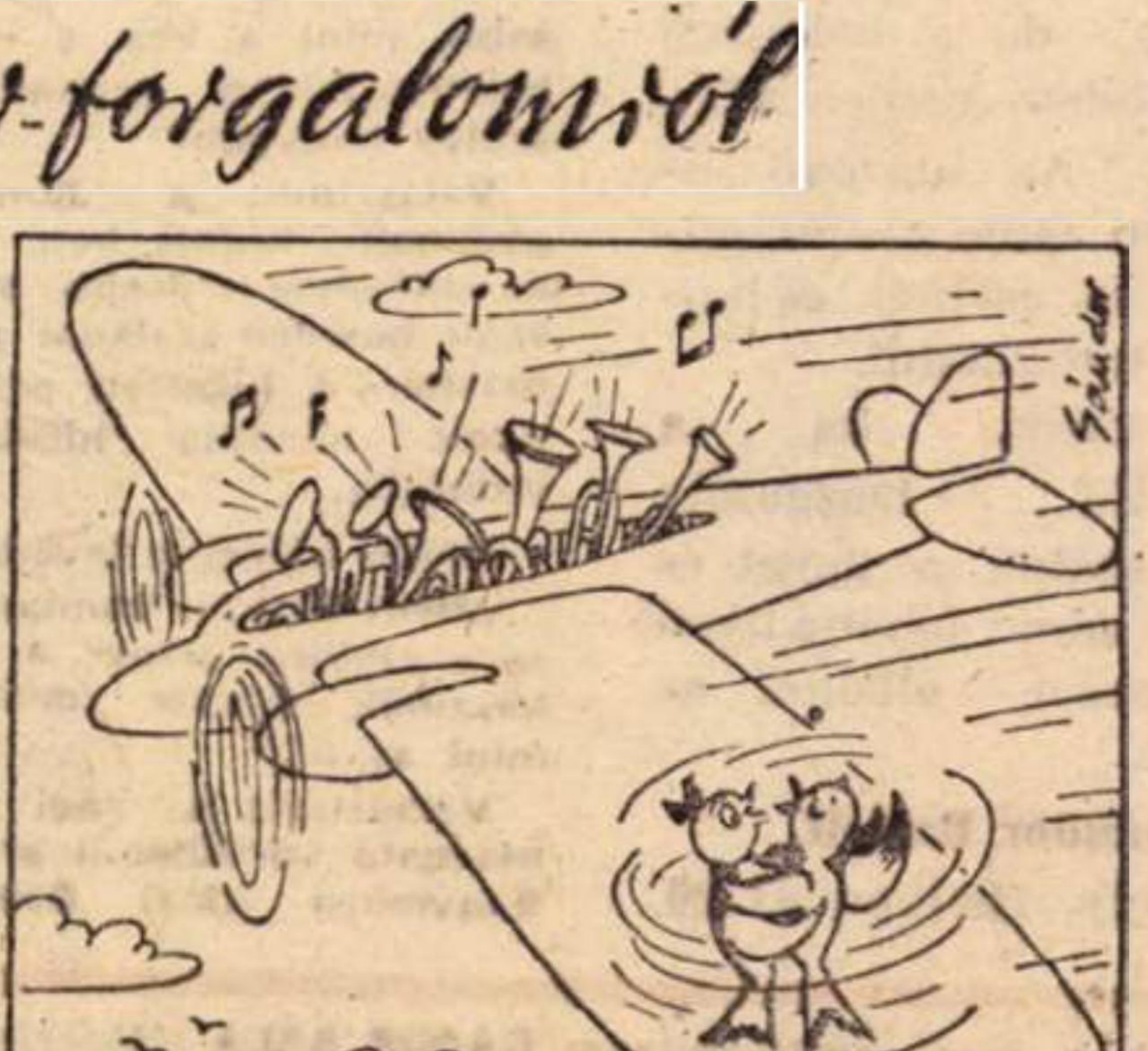

— Milyen jó, Csipikém, hogy útközben is próbálják ezt a príma táncszámot!

Az árulkodó cigarettapapír

Előveszek egy kis papirt... Milyen szűzi, mily fehér!
Dohányt szórok hajlatába, pont amennyi belefér.
Meg is van már sodorintva, sőt ragasztva-nyalva ... Pang!
Megpendül a papírban egy reccsenés, egy randa hang.
Szétrepedt a kis hamis, mint nap tüzén a buborék:
én meg lesem, leshetem, a cigarettám mikor ég?
Sebaj, mondom, egy kis selejt se nem szoroz, se nem oszt,
s előveszek egy második cigarettapapírost.

Ravasz vagyok immár és az ujjam hegye lassan jár,
ámde ez a pici papír még ravaszabb nálamnál.
Míg én hangos hurrázással rágyújtani sietek,
addig ő egy szót sem szól, de hangtalanul kireped ...
Hijj a zanyád! — nyelek egyet. Nem baj. Itt a harmadik:
reccs! Marad az ujjaim közt megint csak egy barna csikk.
Sebaj, mondom, egy kis selejt se nem szoroz, se nem oszt,
s előveszek egy negyedik cigarettapapírost.

Kiszámítom: ha négy közül három mindig kireped,
négyszerannyit vásárolnak magamfajta emberek.
Sokszáz százalékkal többet gyárt a gyár és remekül
bizonyítja a vezető, hogy a terve teljesül.
Persze, ezért prémium jár! Részemről, ha nem is sok,
de pár fillértöredékkel én is hozzájárulok.
Bár tudom, hogy szerény részem nem szoroz és nem is oszt:
rááldozok egy ötödik cigarettapapírost!

Üres fehér papír, — mégis rajt áll a sok számadat;
bár a hamut, mit „kinyert” e papírból a vállalat
önfejükre hintenék ... És megszűnne a sok hiba,
mit elkendőz a grafikon, meg az ál-statisztika.
Hej, „repedés-felelős”! Bár négyfelé repedne el
minden százforintos, amit prémiumként felveszel;
megtanulnád te is végre, milyen drága ez a koszt!
Sóhajtok, — és előveszek egy hatodik papírost.

Bedő István

Távirat-rejtvény

Távirat érkezett a Vegyipari Készletező Vállalathoz. Ez állt benne:

„Vegyipari Díszletező Vállalat
Déli-pályaudvar,
Budapest.

Továbbítottunk címünkre egy vagon almárlagot 10 800 kilogramm súlyban — MÁV-TRANSZ — coll alomárlagot 10 800 +”

Hogy éppen a Vegyipari Készletező kapta meg, az bizonyára a kézbesítő leleményességének köszönhető, mert — mint látjuk — a táviratot a Vegyipari Díszletező Vállalatnak címezték. Ilyen vállalat azonban nincs; díszlet-készlet viszont rokon hangzású szavak: megkapta hát a Készletező. Eddig rendben volna. A táviratleadó mellékopogott, annyi baj legyen.

De miről értesíti a Nyírábrányról küldött távirat a címzettet? Ezt kissé bajos kideríteni, csak annyit tudunk meg, hogy 10 800 kilogramm súlyban továbbítottak valamit. Ez a valami ugyanis kétféleképpen szerepel a szövegben, egyszer almárlag, egyszer pedig alomárlag néven. De akár az egyik, akár a másik, ilyen nevű valamit nem ismernek a vegyiparban.

Ezekután a Vegyipari Készletező Vállalat nyomozást indított és a súlyból kiindulva felfedezte, hogy ólommázagot továbbítottak számára. Ezt igen nagy örömmel vették tudomásul, csak azon csodálkoztak, hogy ha már rosszul adták le a táviratot, miért adták le ugyanazt az ólommázagot kétféleképpen rosszul?

(n)

Nem egyedülálló eset

Június 18-án Hévízről utaztam Keszthelyre autóbuszon. A 0.40-kor induló járatra szálltam fel és mivel megéheztem, jóízűen falatozni kezdtem. Bálint Ibolya kalauznő rámszólt, hogy ne szemeteljek, mert kidob a kocsiból. Az utazóközönség megbotránkozott ezen a durva kijelentésen. A kalauznő ezután elvette a bérletjegyemet. Másnap felkerestem a MÁVAUT igazgatóságot, ahol helyeselték a kalauznő eljárását. Azzal érveltek, hogy a hetijegyemet nem írtam alá a hét elején és 20 forint bírságot követeltek. Az autóbuszban több utasnak nem volt aláírva a jegye, de a kalauznő csupán tőlem vette el a hetijegyet. Az utazóközönség több tagja szemtanúja volt az esetnek és hajlandó tanúskodni.

Szeretném, ha a MÁVAUT igazgatója megvizsgálná az ügyet és választ adna: lehet-e ilyen önkényesen elbánni az utassal.

Sándor Rudolf
Keszthely, Helikon út 20.

Le a bürokráciával!

Hiba van a mérleg körül?

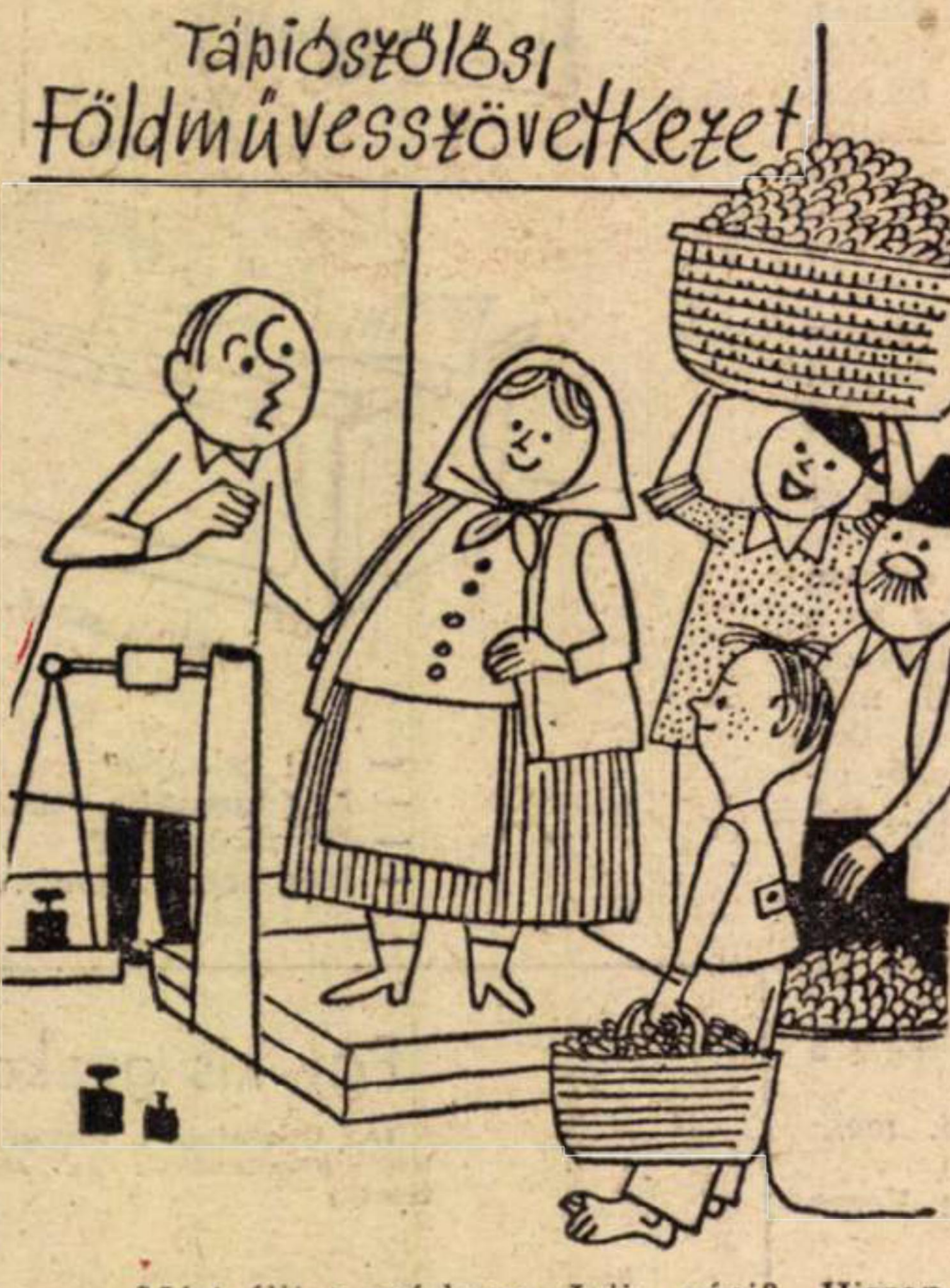

— Mért állt a mérlegre Julis néni? Hiszen maga nem zöldbab!
— Az igaz. De itt szeretek méretkezni, mert ez a mérleg mindig kevesebbet mutat ...

Mi az igazság a Pedoflex ügyében?

Június 28-i számunkban megírtuk, hogy a „Pedoflex” elnevezésű újítást az illetékesek még mindig nem valósították meg, bár hasznossága bebizonyosodott.

A Röntgengyár főmérnöke válaszlevelében cáfolja a „Pedoflex” előnyeit. (Mindenekelőtt emlékeztetjük az olvasót hogy a „Pedoflex” egy elmés lábszabályozó szerkezet, amely röntgengépre szerelve az orvost és a beteget megkíméli az ártalmas sugárzástól.) Leveléből idézzük:

„A »Pedoflex« nem küszöböli ki az orvosra és betegre káros sugarakat, hiszen mindketten ugyanabban a sugárban vannak, ugyanannyi védelem mellett, mint eddig.”

Válaszunk: A röntgenorvosok közismert betegsége tíz-tizenöt évi gyakorlat után a balkéz rákja. Ezt a betegséget az orvos hivatása gyakorlása közben kapja, mert az átvilágító készüléket balkezével kénytelen szabályozni. A Kistemplom utcai tüdőgondozóban, ahol az újítás kisérleti példányait felszerelték, Orbán professzor, a Sugárfizikai Intézet vezetője lemérte a sugárszórást és megállapította, hogy sokkal kisebb, mint azelőtt.

Ismét idézünk a levélből:

„A »Pedoflex« nem működik hibátlanabbul, mint a régi, sőt, véleményünk szerint több a hibalehetőség. A láb érzéketlenebb és erősebb, mint a kéz s így a bowden-zsineg szakadásveszélye nagyobb.”

Válaszunk: A Röntgengyárnak tudnia kell, hogy az újításhoz erősebb minőségű bowden-szalagot alkalmaztak. A kísérleti példány nyolc hónapja hibátlanul működik.

Újabb idézet a levélből:

„Nem tudjuk, honnan vette a cikkíró hogy a régi készülék tízszer drágább, mint az új.”

Válaszunk: A régi kézimozgató körülbelüli árát a Nagymező utcai Röntgenszerviz adta meg. A hulladékvasból előállítható lábszabályozó kalkulációját pedig az újítóktól tudjuk. Eláruljuk, hogy az új készülék nem annyival olcsóbb a réginél, mint írtuk, hanem többel.

És még egy utolsó idézet:

„Végül reflektálni szeretnék a cikknek arra az állítására, amely rágalomnak is beillik, hogy a Röntgengyár forintterv teljesítése miatt nem áll rá ennek az újításnak a gyártására.”

Válaszunk: Ebben a kérdésben a Röntgengyárnak valóban igaza van. A forintterv nem játszik szerepet a „Pedoflex” ügyben. A Röntgengyár nem hibásabb a „Pedoflex” elfektetéséért, mint a többi szerv, amely az újításban érdekelt. Az Egészségügyi Minisztérium megelégedett a Röntgengyár kedvező szakvéleményével, s nem szorgalmazta a kivitelezést. Támogatja a bürokráciát az Orvosi Műszer Kereskedelmi Vállalat is, amely sorban utasítja el a lábszabályozó készülék után érdeklődőket, s panaszkodik, hogy még mindig nem indult meg a gyártás, ahelyett, hogy megrendelné a Röntgengyárnál, vagy a Röntgenszerviznél, hogy megindulhasson a gyártás. És hibás a Röntgengyár is. Nincs igény! — ezt állítja. Mert a Röntgengyár vezetői a fellegekben járnak. Ők csak a maguk modern gépeit látják, s azt hajtogatják, hogy ez van forgalomban. És eközben nem veszik észre a használatban levő régi gépeket, amelyek még legalább húsz esztendeig használatban maradnak, s amelyekre lábszabályozót szerelni az orvosok érdeke volna.

Nem, ők csak azt látják, hogy a „Pedoflex” alkatrész, nem is illetékesek a gyártására, hiszen tőlük kész gépek kerülnek ki. A Röntgenszerviz pedig csak azt látja, hogy a „Pedoflex” önálló géprész, amelyet sorozatban kellene gyártani, s ő nem illetékes, hiszen csak javít.

O. Gy.

Háromszor is Avas?

AVAS
AVAS
AVAS
AVAS
AVAS

— Szóval holnap ötkor az Avasban.
— A volt Kossuth Szállóban?
— Nem, szívecském, hanem az Avasban, a villanyrendőrnél ...
— A villanyrendőrnél? Ott két Avas van, melyiket gondolod?
— A csipkéset.
— Az melyik?
— Nem az a kávéházas, hanem az, amelyben csipketerítők vannak.
— Igen, most már tudom ...

Ilyen párbeszédet naponta hallani a miskolci utcán és a villamoson. Körülbelül így kell megmagyarázni Miskolcon egy találkozóhelyet, mert ebben a nagy városban három eszpresszó, illetve kávéház, azaz cukrászda van, amelyet Avas névre kereszteltek. Még bonyolultabbá teszi a helyzetet az, hogy a nagy Avasban (volt Kossuth), van Avas eszpresszó, Avas fehérterem, Avas sörivó. Szerencsére a házban levő mozit még nem keresztelték át Avasra — írja Kövesdy Pál miskolci olvasónk.

Tudjuk, Miskolcot avasalji városnak hívják, de azért nem kell mindent erről a hegyről elnevezni.

Dübörög a hordó

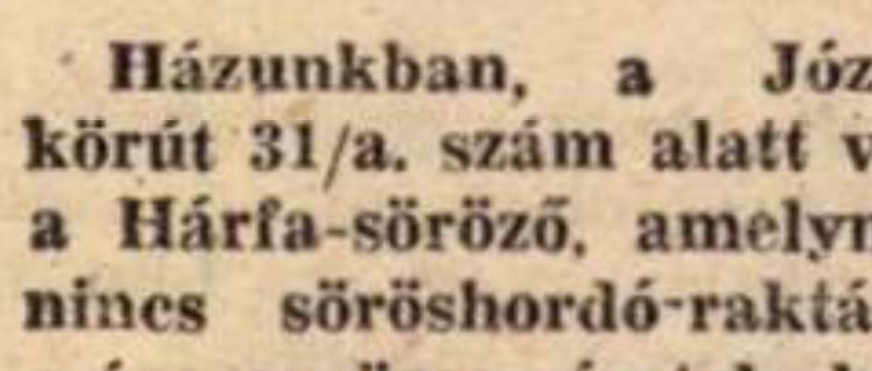

Házunkban, a József körút 31/a. szám alatt van a Hárfa-söröző, amelynek nincs söröshordó-raktára, s így az üres- és tele hordókat a ház keskeny, kicsi udvarán tárolja. A kiürített hordókat egyszerűen a lépcsőn gurítják az udvar kövezetére, ami kibírhatatlan dübörgéssel jár. Az udvari lakók a söröző záróráiáig nem tudnak aludni, mert állandóan felijednek a nagy zajra.

Ebben az ügyben már panaszkodtunk a VIII. kerületi Tanácsnál, de eredmény nélkül. Nem tudjuk megérteni, hogy — ha már nem szereznek raktárt — a hordókat miért nem csúsztatják, vagy miért nem emelik le a lépcsőn? Tudomásunk szerint a csendrendelet egyaránt vonatkozik mindenkire, még a vendéglátóiparra is.

Varga Dávid
VIII., József krt. 31/a.

LUDAS MATYI ELINTÉZTE

Szuróczky István (Bp., XIII., Katona J. u. 25.) régóta húzódó munkaruha-járandóságát a MÁV-tól megkapta.

★

Baracskai Lajos (Győr, Húsipari V.) már régebben reklamált járandóságát — amely a Húsipari V.-nál hónapokig feküdt —, a vállalat kifizette.

★

Szabó Lajos (Sövényháza) a szerződés szerint járó többtermelési jutalmat a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalattól megkapta.

Egy piros cica kapcsán...

A kertes házban, ahol lakom, ma délelőtt egy agályosan aktív tizenkétéves fiú, hasonló korú pajtásával együtt, tetőtől-talpig égőpirosra festette a tanítóék fehér macskáját. Anilinfestékkel. Gondos, alapos munkát végeztek. Mialatt az egyik lefogta, a másik az állatka fülét is bemázolta belül. Egyenletesen. Ez a szegény fehér cica már amúgy is nagy nyugtalanságban élt, talán születése óta. Mindig úgy osont le a kertbe a természet parancsára, mintha fejvadászok között felderítő szolgálatot végzett volna az őserdőben.

A kertünkkel szomszédos üres telek valóban egy darab őserdő. Felszabadulás után még évekig a fel nem robbant aknák, kézigránátok, puskagolyók vészfészkeként tartották számon a környező házak gyermekeinek szülői, s ha álmodtak róla, akkor lidércnyomásuk volt. Azóta — ne számoljuk hány bejelentésre és felszólításra — kitisztogatták a telket, persze csak a lőszerektől és robbanóanyagtól. Ezzel szemben azonban csodálatos szemétlerakodóhellyé nőtte ki magát. Mert minden elintézetlen salakot, selejtet és szennyet, ami meghaladja a kis háztartási szemétládák méreteit, oda halmoznak fel a kényelmes leleményesek. Csaknem egy évtizedig virított pl. az arrajárók és az ablakokból merengve letekintő lakók szemébe egy törött WC-csésze. Ugy megszoktuk, hogy szinte hiányzott már, mikor végre benőtte a gaz. Egy ostromból ittrekedt, zöldre dukkózott, rozsdásbelsejű motorkerékpár oldalkocsin legalább két gyermekgeneráció sebezte össze magát, mert másfél-éves koruktól kezdve úgy találtak rá, mint kiskutya az elásott csontra. Közmegkönnyebbülésre ezt a veterán gépronesot felszívta valamelyik vasgyűjtő hónap éppúgy, mint a lyukas lavórokat és egyéb edényeket. Átutazóban azonban továbbra is megjelennek a félig bekerítetlen telken azok az elképesztő tárgyak, amelyeket az úttörő hajlamú gyermeksereg óhatatlanul felfedez és bevet a játéktermelésbe. Mindegy, hogy törött vállról leszerelt, begipszelt drótszárny-e a szemétbánya lelete vagy piros anilinfestékkel félig-telt üveg. Most tehát az a kérdés, ki a hibás abban, hogy szegény fehér cicát befestették? A gyermekek, akik véghezvitték? A szeméthalmozók, akik különféle veszélygócokat ültetnek el az üres telken? Vagy azok, akik megtűrik ebben az állapotban a telket a Pasaréti út gyönyörű kertjei, ápolt utai és házai között?

Szepes Mária
II., Júlia u. 13.

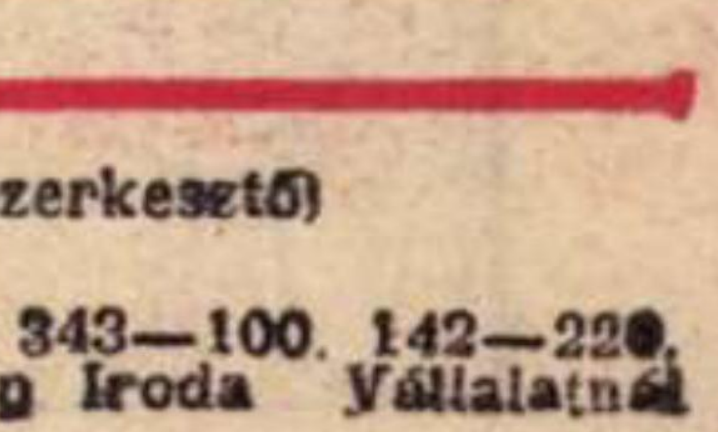

LUDAS MATYI. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. GÁDOR BÉLA (főszerkesztő), FÖLDES GYÖRGY (felelős szerkesztő), GÁSPÁR ANTAL, TABI LÁSZLÓ (szerkesztő) TONCZ TIBOR (művészeti szerkesztő).
A kiadásért felel a Szabadság Lapkiadóvállalat igazgatója. — Szerk.: VII., Lenin körút 9—11 Tel.: 222—271, 221—283. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. Terjeszti: Budapesten a Főposta Hírlapterjesztő Üzeme, vidéken a helyi hírlapterjesztéssel foglalkozó postahivatalok. Előfizetés: a Posta Központi Hírlap Iroda Vállalatnál Budapest, V., József nádor tér 1. távb.: 180—850. Negyedévi előfizetési díj: 8.40 Ft. Csekkszámlaszám: 5170.
Szikra Lapnyomda, Budapest, VIII., Rökk Szilárd utca 6. — Felelős vezető: Kulcsár Mihály. — Példányszám 409 000.
KÉZIRATOT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.